პროლეტარეგო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

1975 ხუთშაბათი 13 თებერვალი № 37 (16163) ფასი 2 კაპ. 1975

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 თებერვლიდან

ᲛᲔᲝᲗᲮᲔ, ᲒᲐᲜᲛᲡᲐᲖᲦᲕᲠᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲣᲚᲘ

ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲣᲠᲘ ᲙᲝᲜᲙᲣᲠᲡᲘᲡ ᲨᲔᲯᲐᲛᲔᲑᲘ

ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲣᲠᲘ ᲙᲝᲜᲙᲣᲠᲡᲘᲡ ᲨᲔᲯᲐᲛᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲓᲔ�გᲔᲑᲘ

ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკურმა კომისიამ განიხილა საპინისტროებს, უწყებებს, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქს. რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებს შორის 1974 წელს, მეცხრე ხუთწლედის განსახორციელებელ წელს, გაწეული სოციალისტურ შეჯიბრებაში მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურებისა და ვაჭრობის მუშაკების მიერ ვალდებულებათა შესრულების შედეგები. საკითხი განსახილველად შეიტანა საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა, რომელმაც შეაჯამა საქართველოს სსრ ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მასალების მიხედვით 1974 წლის შეჯიბრების შედეგები.

ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲘᲡ სხდომაზე აღინიშნა, რომ საბჭოთა საქართველოს მუშებმა, კოლმეურნეებმა, ინჟინერ-ტექნიკურმა მუშაკებმა და მოსამსახურეებმა, რომლებიც ფართოდ გაშალეს სოციალისტური შეჯიბრება, მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწიეს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის განვითარებაში. დღითიდღე ფართოვდება ტრადიციული შეჯიბრება ამიერკავკასიის მოძმე რესპუბლიკებს — სომხეთს, აზერბაიჯანსა და სომხეთის მშრომელებს შორის, რომელიც შესანიშნავ ნაყოფს იღებს. ხელს უწყობს ეკონომიკის შემდგომ აყვავებას, ამიერკავკასიის ხალხთა ძმობისა და ურყევი მეგობრობის განმტკიცებას.

აი როგორია 1974 წლის ძირითადი მაჩვენებლების მიხედვით სახალხო მეურნეობის განვითარების სახელმწიფო გეგმის შესრულების შედეგები ამიერკავკასიის რესპუბლიკებში:

	პროდუქციის რეალიზაციის ან წარმოების გეგმის შესრულების პროცენტი	1974 წ. პროცენტობით 1973 წ. შედარებით	
		წარმოების მოცულობა	შრომის ნაყოფიერება
საქართველოს სსრ	102,7	111,4	109,5
აზერბაიჯანის სსრ	102,2	111,5	108,5
სომხეთის სსრ	103,0	111,0	107,3

წარმატებით შეასრულეს ნაკისრი ვალდებულებანი აჭარის ასსრ, აფხაზეთის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქების — თბილისის, სოხუმის, ბათუმის, ქუთაისის, რუსთავის, ზუგდიდის, ტყვარჩელის, ჯიათურის, აბაშის, ამბროლაურის, ბორჯომის, ასპინძის, ახალქალაქის, კასპის, მარნეულის, სიღნაღის, ხობის, ცხაკაიისა და მთელი რიგი სხვა რაიონების შრომელებმა.

დასახულ მიზნებს მიაღწიეს საავტომობილო ტრანსპორტის, მსუბუქი მრეწველობის, ხე-ტყისა და ხისდამამუშავებელი მრეწველობის, საბინაო-კომუნალური მეურნეობის, სახოფლო შენებლობის, დამზადების, სოფლის მეურნეობის სამინისტროების, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამონტაჟო და სპეციალურ სამშენებლო სამუშაოთა მთავარი სამმართველოს კოლექტივებმაც. კომისიამ აღნიშნა დადებითი ძვრები საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს მუშაობაში.

ამასთანავე კომისიის სხდომაზე აღინიშნა, რომ მიღწეულ წარმატებებთან ერთად რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მთელი რიგი დარგების მუშაობაში ჯერ კიდევ არის სერიოზული ნაკლოვანებანი.

მთელმა რიგმა საწარმოებმა ვერ შეასრულეს პროდუქციის რეალიზაციისა და წარმოების, შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და დაგროვების დადგენილი დავალებანი.

ცალკეულ სამრეწველო საწარმოებში ჯერ კიდევ არის ორგანიზაციულ-ტექნიკური ხასიათის სხვადასხვაგვარი ნაკლოვანებანი.

კომისიის სხდომაზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო პროდუქციის ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესების საკითხებს, რომელიც ჯერ კიდევ არ შეესაბამება თანამედროვე მოთხოვნებს. განსაკუთრებით რესპუბლიკის ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოებში.

კომისიის სხდომაზე გამოვიდნენ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. ლაბახუა, საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარე, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ე. ჭაფარიძე, საქართველოს პროფსაბჭოს მდივანი ლ. ხარბედია, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე გ. ზედგინიძე, საქართველოს სსრ ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს უფროსი ვ. ორეხოვაშვილი, გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ რედაქტორი ო. ქინწლაძე, გაზეთ „სოფლის ცხოვრების“ რედაქტორი მ. დავითაშვილი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განყოფილებათა გამგეები ლ. ზაქაიძე და გ. ჭირაქაძე, სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისიის მდივანი გ. ხომერიკი, საქართველოს პროფსაბჭოს შეჯიბრების ორგანიზაციის მეთოდიკური საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ბ. შაპირო.

ორატორებმა აღნიშნეს, რომ იმ ცალკეული სამინისტროების, უწყებების, მრეწველობის, მშენებლობათა, ვაჭრობის და მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოების მთელი რიგი კოლექტივების მუშაობაში არსებული ბევრი ნაკლი, რომლებიც ვერ ასრულებენ საგეგმო დავალებებსა და ნაკისრ სოციალისტურ ვალდებულებებს ბევრად აიხსნება იმით, რომ პარტიული, პროფკავშირული, კომკავშირული და სამეურნეო ორგანიზაციები საკმაოდ არ ზრუნავენ სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაციისა და ხელმძღვანელობის სრულყოფისთვის, ჯეროვნად არ აფასებენ მის დამრაზშვილ და აღმზრდელობითს როლს.

პარტიულმა, საბჭოთა, პროფკავშირულმა, კომკავშირულმა და სამეურნეო ხელმძღვანელებმა მეცხრე ხუთწლედის ბოლო, დამამთავრებელ წელს უნდა მიაღწიონ იმას, რომ ყოველნაირად გაუმჯობესდეს შრომის ორგანიზაცია და პირობები წარმოებაში, ამასთან შეუქმნან შეჯიბრების მონაწილეებს ნაკისრ სოციალისტურ ვალდებულებათა წარმატებით შესრულების ყველა საჭირო პირობა. მეტად იზრუნონ მძიმე და შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაციისა და ავტომატიზაციისთვის, მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების წარმოებაში დანერგვის დაჩქარებისთვის და ამ საფუძველზე მაქსიმალურად გაადიდონ მაღალი ხარისხის პროდუქციის გამოშვების სიმძლავრენი, მიაღწიონ მისი თვითღირებულების შემცირებას.

კომისიამ აღნიშნა, რომ ნაკლოვანებანი აქვთ მუშაობაში საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს — სამშენებლო ინდუსტრიის საწარმოთა მიერ პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციაში. საქართველოს სსრ საავტომობილო გზების სამინისტროს — შრომის ნაყოფიერების ზრდის ტემპის დაჩქარებაში. საქართველოს სსრ ქიმიის მრეწველობის სამინისტროს, რესპუბლიკური გაერთიანება „საქსოფლტექნიკის“ — საწარმოო სიმძლავრეთა ამოქმედებაში. საქართველოს სსრ ვაჭრობისა და მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროებს — საქონლბრუნვისა და მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების რეალიზაციის სახელმწიფო გეგმებისა და სოციალისტური ვალდებულებების შესრულებაში.

კომისიის სხდომის შეჯამება ამ კომისიის თავმჯდომარის მოადგილემ, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ზ. ა. პატარაძემ.

კომისიამ განსაზღვრა საქართველოს სსრ სამინისტროებსა და უწყებებს შორის 1974 წლის სოციალისტური შეჯიბრების გამარჯვებულნი. მათი საქმიანობის ძირითად მაჩვენებლებთა ანალიზისა და შეფასების საფუძველზე.

ᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲘᲐᲜ ᲔᲠᲗᲛᲐᲜᲔᲗᲘ:

საავტომობილო გზების სამინისტრო — საბინაო-კომუნალური მეურნეობის სამინისტრო.

საბინაო-კომუნალური მეურნეობის სამინისტრო — საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს გაზიფიკაციის მთავარი სამმართველო.

საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტრო — კავშირგაბმულობის სამინისტრო, დამზადების სამინისტრო — რესპუბლიკური გაერთიანება „საქსოფლტექნიკა“, მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო — ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტრო, მშენებლობის სამინისტრო — სასოფლო მშენებლობის სამინისტრო, კვების მრეწველობის სამინისტრო — ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტრო, საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრო — ხე-ტყისა და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტრო. სოფლის მეურნეობის სამინისტრო — მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტრო.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამონტაჟო და სპეციალურ სამშენებლო სამუშაოთა მთავარი სამმართველო — „საქჰიდროენერგოშენის“ ტრესტი.

ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲘᲡᲐᲛ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲔᲑᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲬᲧᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲒᲐᲛᲯᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ 1974 ᲬᲚᲘᲡ ᲨᲔᲯᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲣᲚᲐᲓ ᲪᲜᲝᲗ:

საქართველოს სსრ საბინაო-კომუნალური მეურნეობის სამინისტრო.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს გაზიფიკაციის მთავარი სამმართველო.

საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტრო.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

კოსმონავტ მფრინავისათვის ამხ. ა. ა. გუბარევისათვის საბჭოთა კავშირის გმირის წოდების მინიჭების შესახებ

„სალუტ-4“ ორბიტული სამეცნიერო სადგურით და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდით ფრენის წარმატებით განხორციელებისა და ამასთან გამოჩენილი მამაცობისა და გმირობისათვის მიენიჭოს საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება და გადაეცეს ლენინის ორდენი და მედალი „ოქროს ვარსკვლავი“ კოსმონავტ მფრინავს ამხ. ალექსი ალექსანდრეს-ძე გუბარევს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ნ. პოდგორნი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი.
1975 წლის 12 თებერვალი.

□

ᲑᲠᲫᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

კოსმონავტ მფრინავისათვის ამხ. ბ. ვ. გრეჩკოსათვის საბჭოთა კავშირის გმირის წოდების მინიჭების შესახებ

„სალუტ-4“ ორბიტული სამეცნიერო სადგურით და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდით ფრენის წარმატებით განხორციელებისა და ამასთან გამოჩენილი მამაცობისა და გმირობისათვის მიენიჭოს საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება და გადაეცეს ლენინის ორდენი და მედალი „ოქროს ვარსკვლავი“ კოსმონავტ მფრინავს ამხ. გიორგი მიხეილის-ძე გრეჩკოს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ნ. პოდგორნი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი,
1975 წლის 12 თებერვალი.

□

ᲑᲠᲫᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ამხ. ბ. ვ. გრეჩკოსათვის „სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავის“ წოდების მინიჭების შესახებ

„სალუტ-4“ ორბიტული სამეცნიერო სადგურით და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდით ფრენის წარმატებით განხორციელებისა და ამასთან გამოჩენილი მამაცობისა და გმირობისათვის მიენიჭოს საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება და გადაეცეს ლენინის ორდენი და მედალი „ოქროს ვარსკვლავი“ კოსმონავტ მფრინავს ამხ. გიორგი მიხეილის-ძე გრეჩკოს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ნ. პოდგორნი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი,
1975 წლის 12 თებერვალი.

□

ᲑᲠᲫᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ამხ. ბ. ვ. გრეჩკოსათვის „სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავის“ წოდების მინიჭების შესახებ

„სალუტ-4“ ორბიტული სამეცნიერო სადგურით და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდით ფრენის განხორციელებისათვის „სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავის“ წოდება მიენიჭოს ამხ. გიორგი მიხეილის-ძე გრეჩკოს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ნ. პოდგორნი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი.
1975 წლის 12 თებერვალი.

ᲙᲘᲓᲔᲕ ᲔᲠᲗᲘ ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲐ

მეცნიერებს, კონსტრუქტორებს, ინჟინრებს, ტექნიკოსებსა და მუშებს, ყველა კოლექტივსა და ორგანიზაციას, რომლებიც მონაწილეობდნენ „სალუტ-4“ ორბიტული სამეცნიერო სადგურისა და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდის შექმნაში, კოსმოსური ფრენის მომზადებასა და შესრულებაში, თავდადებული შრომით თქვენ ღირსეული წვლილი შეგაქვთ კომუნისტური მშენებლობის იმ ამოცანათა განხორციელებაში, რომლებიც სკკპ XXIV ყრილობამ დასახა.

საბჭოთა კოსმონავტებს ამხანაგებს ალექსი ალექსანდრეს-ძე გუბარევს, გიორგი მიხეილის-ძე გრეჩკოს

ძვირფასო ამხანაგებო!

1975 წლის — მეცხრე ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის დასაწყისი აღინიშნა საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალი მიღწევით კოსმოსური სივრცის ათვისების საქმეში.

საბჭოთა კავშირში წარმატებით განხორციელდა კოსმონავტების ალექსი ალექსანდრეს-ძე გუბარევისა და გიორგი მიხეილის-ძე გრეჩკოს ხანგრძლივი ფრენა „სალუტ-4“ ორბიტულ სამეცნიერო სადგურით და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდით. სადგურში კვლევის 30 დღე-ღამის პროგრამის შესრულების შემდეგ კოსმონავტები მშვიდობით დაეშვნენ დედამიწაზე საბჭოთა კავშირის გათვალისწინებულ რაიონში.

„სალუტ-4“ სადგურით პილოტირებული ფრენის დროს შესრულდა სამეცნიერო-ტექნიკური და სამედიცინო-ბიოლოგიური კვლევისა და ექსპერიმენტების ფართო პროგრამა.

სადგურის გაუმჯობესებულმა საბორტო სისტემებმა და ახალმა სამეცნიერო აპარატურამ შექმნეს შესაძლებლობა განხორციელებულიყო ასტროფიზიკური კვლევის კომპლექსი, მათ შორის მზის, პლანეტებისა და ვარსკვლავების, დედამიწის ატმოსფეროს შესწავლა, აგრეთვე გაგრძელებულიყო ადამიანის ცხოველქმედობაზე კოსმოსური ფრენის სხვადასხვა ფაქტორის ხანგრძლივი გავლენის შესწავლა.

გრძელვადიანი ორბიტული სადგურების შექმნა საბავს სამეცნიერო და სახალხო-სამეურნეო ამოცანების გადაწყვეტის მიზნით კოსმოსის ათვისების შემდგომ პერსპექტივებს.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო გულითადად გილოცავენ თქვენ, ძვირფასო ამხანაგებო ალექსი ალექსანდრეს-ძე გუბარევ და გიორგი მიხეილის-ძე გრეჩკო, კვლევის, ექსპერიმენტების რთული პროგრამის შესრულებას და კოსმოსური ფრენის წარმატებით დამთავრებას.

მზურვალედ ვუსურვებთ მეცნიერებს, კონსტრუქტორებს, ინჟინრებს, ტექნიკოსებსა და მუშებს, ყველა კოლექტივსა და ორგანიზაციას, რომლებიც მონაწილეობდნენ „სალუტ-4“ ორბიტული სამეცნიერო სადგურისა და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდის შექმნასა და ხანგრძლივი კოსმოსური ფრენის განხორციელებაში, გულითად ნადლობას ვუძღვნით სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს ჩვენი კოლექტივებისა და ორგანიზაციების მუშაობისადმი მუდმივი ზრუნვისა და ყურადღებისათვის, მისალმების გულთბილი სიტყვებისათვის.

პარტიისადმი, საბჭოთა ხალხისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მიმართვით მთავარსარდალ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ლენინურ ცენტრალურ კომიტეტსა და საბჭოთა მთავრობას, რომ მთელ ძალებს, ცოდნასა და გამოცდილებას მოვახმართ საბჭოთა მეცნიერებისა და მთელი კაცობრიობის ინტერესებისათვის კოსმოსური სივრცის შემდგომი ათვისების გეგმების წარმატებით შესრულებას.

Ლ. ᲑᲠᲔᲟᲜᲔᲕᲘ Ნ. ᲞᲝᲓᲒᲝᲠᲜᲘ Ა. ᲙᲝᲡᲘᲒᲘᲜᲘ

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს

მოგახსენებთ:

1975 წლის 9 თებერვალს „სალუტ-4“ ორბიტული სამეცნიერო სადგურით და „სოიუზ-11“ სატრანსპორტო ხომალდით 30 დღე-ღამის კოსმოსური ფრენის პროგრამის მთლიანად შესრულების შემდეგ ეკიპაჟი დედამიწაზე დაეშვა საბჭოთა კავშირის ტერიტორიის გათვალისწინებულ რაიონში.

„სალუტ-4“ პილოტირებული სამეცნიერო სადგურით ხანგრძლივი ფრენის დროს შეგასრულეთ სამეცნიერო-ტექნიკური და სამედიცინო-ბიოლოგიური კვლევისა და ექსპერიმენტების ფართო პროგრამა.

„სოიუზ-17“-„სალუტ-4“ კოსმოსური კომპლექსის ყველა სისტემა, მოწყობილობა და სამეცნიერო აპარატურა ჩინებულად მუშაობდა.

მზურვალე მადლობას ვუძღვნით სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს იმისათვის, რომ აღმოგვიჩინეს დიდი ნდობა შეგვასრულებინა ხანგრძლივი კოსმოსური ფრენა.

თავს კარგად ვგრძნობთ, მზად ვართ სამშობლოს ახალ დავალებათა შესასრულებლად.

ეკიპაჟის მეთაური პოდპოლკოვნიკი
ᲒᲣᲑᲐᲠᲔᲕᲘ

ბორტინჟინერი **ᲑᲠᲔᲩᲙᲝ**

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს

ჩვენ, მეცნიერები, კონსტრუქტორები, ინჟინრები, ტექნიკოსები, მუშები და კოსმონავტები, რომლებიც მონაწილეობდით „სალუტ-4“ ორბიტული სადგურისა და „სოიუზ-17“ სატრანსპორტო ხომალდის შექმნასა და ხანგრძლივი კოსმოსური ფრენის განხორციელებაში, გულითად ნადლობას ვუძღვნით სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს ჩვენი კოლექტივებისა და ორგანიზაციების მუშაობისადმი მუდმივი ზრუნვისა და ყურადღებისათვის, მისალმების გულთბილი სიტყვებისათვის.

პარტიისადმი, საბჭოთა ხალხისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მიმართვით მთავარსარდალ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ლენინურ ცენტრალურ კომიტეტსა და საბჭოთა მთავრობას, რომ მთელ ძალებს, ცოდნასა და გამოცდილებას მოვახმართ საბჭოთა მეცნიერებისა და მთელი კაცობრიობის ინტერესებისათვის კოსმოსური სივრცის შემდგომი ათვისების გეგმების წარმატებით შესრულებას.

Ა. Ნ. ᲙᲝᲡᲘᲒᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲘᲦᲝ Ბ. Რ. Ს. ᲡᲣᲕᲐᲚᲐ

11 თებერვალს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ნ. კოსიგინმა კრემლში მიიღო ნიპალის ჯანმრთელობის დაცვის, ტრანსპორტისა და საზოგადოებრივ სამუშაოთა მინისტრი პ. რ. ს. სუვალა, რომელიც საბჭოთა კავშირში ოფიციალური ვიზიტით იმყოფება. მან შორის გაიმართა საუბარი, რომელიც შეეხო საბჭოთა კავშირ-ნეპალის თანამშრომლობის საკითხებს სხვადასხვა დარგში და ურთიერთსაინტერესო სხვა საკითხებს.

საუბარში, რომელიც მეგობრულ ვითარებაში მიმდინარეობდა, მონაწილეობდნენ სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი ბ. ვ. პეტროვსკი და ნიპალის ელჩი სსრ კავშირში დ. რანა. (საკდესი).

Ა. Ა. ᲒᲠᲝᲛᲘᲙᲝ ᲔᲡᲐᲣᲑᲠᲐ Ნ. ᲛᲘᲚᲘᲩᲔᲕᲘᲩᲡ

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიბიუროს წევრმა, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ა. ა. გრომიკომ 12 თებერვალს მიიღო იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა საკავშირო მდივნის მოადგილე ნ. მილიჩევიჩი, რომელიც მოსკოვში იმყოფება. გაიმართა ა. ა. გრომიკოსა და ნ. მილიჩევიჩის საუბარი ურთიერთსაინტერესო საკითხებზე. საუბარში, რომელშიც მონაწილეობდნენ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ნ. ნ. როდიონოვი და იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში მ. პეშინი, გულთბილ და მეგობრულ ვითარებაში ჩაიარა. (საკდესი).

ᲯᲘᲚᲓᲝ Ფ. ᲜᲝᲕᲐᲙᲘᲡ

11 თებერვალს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ნ. ვ. პოდგორნიმ კრემლში ოტტომარის რევოლუციის ორდენი გადასცა პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩს სსრ კავშირში ზენონ ნოვაკს, ეს მაღალი ჯილდო ელჩს მიენიჭა დიდი დამსახურებისათვის პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკისა და საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ძმური მეგობრობისა და ფოველმხრივი თანამშრომლობის განვითარებაში და დაბადების სამოცდაათ წლისთავთან დაკავშირებით. (საკდესი).

ᲑᲠᲫᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ᲑᲐᲫᲙᲢᲔᲠᲘᲝᲚᲝᲒᲘᲣᲠᲘ (ᲑᲘᲝᲚᲝᲒᲘᲣᲠᲘ) ᲓᲐ ᲢᲝᲥᲡᲘᲙᲣᲠᲘ ᲘᲐᲠᲐᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲘᲡ, ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲝᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲐᲠᲐᲒᲘᲡ ᲓᲐᲒᲠᲝᲕᲔᲑᲘᲡ ᲐᲙᲠᲫᲐᲚᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲛᲑᲘᲡ ᲙᲝᲜᲕᲔᲜᲪᲘᲘᲡ ᲠᲐᲢᲘᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ᲐᲓᲒᲔᲜᲡ:

დამტკიცდეს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ სარატიფიკაციოდ წარმოდგენილი კონვენცია ბაქტერიოლოგიური (ბიოლოგიური) და ტოქსიკური იარაღის შემუშავების, წარმოებისა და მარაგის დაგროვების აკრძალვის და მისი მოსპობის შესახებ, რომელიც საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის მთავრობის სახელით ხელმოწერილია მოსკოვში, ვაშინგტონსა და ლონდონში 1972 წლის 10 აპრილს და რომელიც მოიწონეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიებმა.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ნ. პოდგორნი

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
მ. გიორგაძე

მოსკოვი, კრემლი. 1975 წლის 11 თებერვალი.

სსრ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲨᲘ

11 თებერვალს კრემლში **ნ. ვ. პოდგორნის** თავმჯდომარეობით გაიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა.

პრეზიდიუმმა განიხილა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ სარატიფიკაციოდ წარმოდგენილი კონვენცია ბაქტერიოლოგიური (ბიოლოგიური) და ტოქსიკური იარაღის შემუშავების, წარმოებისა და მარაგის დაგროვების აკრძალვისა და მისი მოსპობის შესახებ, ხელშეკრულება ატომური იარაღის გაუვრცელებლობის შესახებ, ხელშეკრულებები კოსმოსურ სივრცეში და ზღვის ფსკერზე ატომური იარაღის განლაგების აკრძალვის შესახებ.

მშვიდობის განმტკიცებისა და საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების პროცესის გაღრმავებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს საბჭოთა კავშირ-ამერიკის შეთანხმებებს სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვისა და ატომური ომის თავიდან აცილების შესახებ.

დღეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის განსახილველად წარმოდგენილია საერთაშორისო კონვენცია ბაქტერიოლოგიური (ბიოლოგიური) და ტოქსიკური იარაღის შემუშავების, წარმოებისა და მარაგის დაგროვების აკრძალვისა და მისი მოსპობის შესახებ, რომელიც ერთსულოვნად მოიწონეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ორივე პალატის, საგარეო საქმეთა კომისიებმა წლეულს 3 თებერვალს.

ბაქტერიოლოგიური იარაღის აკრძალვის საკითხს უკანასკნელ წლებში დიდი ყურადღება ეთმობოდა, რაც იმ განსაკუთრებული საფრთხით აიხსნება, რომელსაც ადამიანებისათვის წარმოადგენს მასობრივი მოსპობის **ამ სახეობის** იარაღი.

(ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲘ ᲛᲔ-2 ᲒᲕ.).

ᲛᲔᲢᲐᲚᲣᲠᲒᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲓᲐᲤᲐᲡᲔᲑᲐ

ᲘᲡᲘᲜᲘ იდგნენ ქართული საბჭოთა მეტალურგიის სათავეებთან, აშენებდნენ რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანას — რესპუბლიკის მრეწველობის ფლაგმანს, მონაწილეობდნენ პირველი ფოლადის, თუჯის, კოქსის გამოშვებაში, მილების, ფოლადის ფურცლის ჭლინგაში.

და სამშობლომ დიდად დააფასა მათი სახელოვანი საქმეები. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით მრეწველობის დარგში ხანგრძლივი და ეკეთილსინდისიერი შრომისათვის, მათი შრომითი დამსახურების აღსანიშნაოდ, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელით „შრომის ვეტერანის“ მედლებით დაჯილდოდდა რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მშრომელთა დიდი ჯგუფი.

ქარხნის სამმართველოს კონფერენციდარბაზში გაიმართა საზეიმო კრება საწარმოს ვეტერანებისათვის მთავრობის ჯილდოების გადაცემასთან დაკავშირებით. კრება გახსნა ქარხნის პარტიული კომიტეტის მდივანმა კ. ბაქრაძემ. **რუსთავის შრომელთა დეპუტატების** საქალაქო საბჭოს აღმასკომის მდივანმა ც. თევდორაშვილმა წაიკითხა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მუშებისა და მოსამსახურეების „შრომის ვეტერანის“ მედლით დაჯილდოების შესახებ.

შრომის ვეტერანებს ჯილდო გადაეცა საქართველოს ს

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

(დასასრული).

სსრ კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების ბეჭდვის მეცადინეობის შედეგად განიარაღების კომიტეტში გამართულ მოლაპარაკებაზე, თქვა შემდეგ ა. ა. გრომიკომ, მიღწეულია შეთანხმება ბაქტერიოლოგიური იარაღის სრული აკრძალვის შესახებ, რაც პირველი ნაბიჯია ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური იარაღის შემუშავების საბოლოო გადაჭრის გზაზე. 1971 წლის მარტში სოციალისტურმა ქვეყნებმა აღნიშნულ კომიტეტს განსახილველად წარუდგინეს პროექტი კონვენციისა ბაქტერიოლოგიური (ბიოლოგიური) და ტოქსიკური იარაღის შემუშავების, წარმოებისა და მარაგის დაგროვების აკრძალვისა და მისი მოსპობის შესახებ.

კონვენციაში შეაფასდ არის ფიქსირებული მონაწილე სახელმწიფოთა ვალდებულება — არასოდეს და არავითარ გარემოებაში არ შეიმუშაონ, არ აწარმოონ, არ დააგროვონ, არ შეიძინონ სხვა რაიმე გზით და არ შეინახონ მიკრობიოლოგიური თუ სხვა ბიოლოგიური აგენტები ან ტოქსინები, მათი წარმოშობის თუ წარმოების მეთოდის განურჩევლად, ისეთი სახეობების ან ისეთი ოდენობისა, რომლებიც არ არიან განკუთვნილი პროფილაქტიკური დაცვისი ან სხვა მშვიდობიანი მიზნებისათვის. ამრიგად, აკრძალვა მოიცავს უკანონო ყველა ბიოლოგიურ აგენტსა და ტოქსინს, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას იარაღად.

ა. ა. გრომიკომ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირი მოითხოვს ადამიანთა საზოგადოების ცხოვრებიდან სრულიად გამორიცხონ მასობრივი მოსპობის ყველა სახეობის იარაღი, და თქვა, რომ კონვენცია დიდმნიშვნელოვანი ნაბიჯია ქიმიური იარაღის აკრძალვის გზაზე. მასში ჩამოყალიბებულია მონაწილე სახელმწიფოთა ვალდებულება — კეთილი ნების სულისკვეთებით განაგრძონ მოლაპარაკება, რათა უახლოეს ხანში მიიღწიონ შეთანხმებას ქიმიური იარაღის აკრძალვის შესახებ.

კონვენცია, რომელსაც დღეს განიხილავს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი, ითვალისწინებს მასობრივი მოსპობის ერთ-ერთი ისეთი სახეობის იარაღის სრულ ლიკვიდაციას, როგორიც არის ბაქტერიოლოგიური იარაღი. სწორედ ამით განსხვავდება ეს კონვენცია განიარაღების დარგში დღემდე დადებული ყველა შეთანხმებისაგან.

კონვენციის ხელმოწერა ქმნის დადებით წინაპირობებს, რათა დაიდოს ახალი შეთანხმებები მასობრივი მოსპობის სხვა სახეობათა იარაღის ქმედითი აკრძალვის შესახებ, გაგრძელდეს ბრძოლა გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისა და განიარაღებისათვის.

ქალაქ მოსკოვის ბაუმანის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინაშე გამოსვლისას 1974 წლის 14 ივნისს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თქვა: „ჩვენ დაუცხრომლად ვიბრძვით იმისათვის, რომ მივაღწიოთ რეალურ ძვრებს განიარაღების დარგში. გამალებული შეიარაღების მომხრეებს მოჰყავთ ის არგუმენტი, თითქოს შეიარაღების შეზღუდვა და, მით უმეტეს, მისი შემცირება საარსებო იყოს. სინამდვილეში კი განუზომლად მეტი რისკია იარაღის თავშეუკავებელი დაგრვება. ამის საფუძველზე ჩვენ ისევ და ისევ მოვუწოდებთ ყველა სახელმწიფოს, ყველა მთავრობას ბოლო მოეღოს გამალებულ შეიარაღებას, დაიწყოს წინსვლა დიდი მიზნისაკენ — საყოველთაო და სრული განიარაღებისაკენ“.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პალატების საგარეო საქმეთა კომისიების დასკვნა კონვენციის შესახებ პრეზიდიუმს მოახსენა ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიის თავმჯდომარემ, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ბ. ნ. პონომარიოვმა.

მან აღნიშნა, რომ 3 თებერვალს კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიებმა ერთიანი საგარეო საქმეთა კომისიის ერთად ლიკვიდაციას, როგორც ეს ბაქტერიოლოგიური იარაღი. სწორედ ამით განსხვავდება ეს კონვენცია განიარაღების დარგში დღემდე დადებული ყველა შეთანხმებისაგან.

კონვენციის ხელმოწერა ქმნის დადებით წინაპირობებს, რათა დაიდოს ახალი შეთანხმებები მასობრივი მოსპობის სხვა სახეობათა იარაღის ქმედითი აკრძალვის შესახებ, გაგრძელდეს ბრძოლა გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისა და განიარაღებისათვის.

ამ ბრძოლის კონკრეტული მიმართულებები განსაზღვრულია სკკპ XXIV ყრილობის მიერ წამოყენებულ მშვიდობის პროგრამაში. ახორციელებს რა მშვიდობის პროგრამას, საბჭოთა კავშირმა უკანასკნელ წლებში დიდმნიშვნელოვანი ინიციატივები გამოიჩინა განიარაღების საკითხებში. შეგვიძლია გამოვთქვათ კმაყოფილება იმის გამო, რომ ამ ინიციატივებს გამოეხმაურა და მხარი დაუჭირა სახელმწიფოთა ფართო წრემ.

განიარაღება იხება უკლებლივ ყველა სახელმწიფოს. განიარაღებისა და, უწინარეს ყოვლისა, ატომური განიარაღების ძირეული საკითხების გადაწყვეტა შეიძლება, რა თქმა უნდა, იმ პირობით, თუ ამაში ეფექტიან მონაწილეობას მიიღებენ სამხედრო თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი სახელმწიფოები და ყველა ატომური სახელმწიფო. მათ ეკისრებათ განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა გამალებული შეიარაღების შეზღუდვისა და განიარაღების საკითხების გადაწყვეტაში. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ენერალურმა მოვანამ ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა აღნიშნა: „საბჭოთა კავშირს, ისევე როგორც სხვა სოციალისტურ ქვეყნებს, ბევრჯერ განუცხადებია, რომ მზად არის განახორციელოს გადამჭრელი ღონისძიებები, რომლებიც ითვალისწინებს გამალებული შეიარაღების შეზღუდვას, შემდეგ კი შეიარაღების შემცირებას“.

ნ. ვ. პოდგორნიმ გამოთქვა რწმენა, რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ ბაქტერიოლოგიური და ტოქსიკური იარაღის აკრძალვის კონვენცია შეიძლება გახდეს არსებითი ნაბიჯი აგრეთვე განიარაღების სხვა დიდმნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტის გზაზე. მისი ძალაში შესვლა ადრე წამამეძლერებს შეკმნის გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისა და ამავე დროს ხელს უწყობენ მის განმტკიცებასა და გაღრმავებას.

სწორედ ამიტომ მსოფლიო საზოგადოებრიობამ ფართოდ დაუჭირა მხარი კონვენციის ბაქტერიოლოგიური იარაღის აკრძალვის შესახებ. ამ საერთაშორისო შეთანხმების განსაკუთრებული აქტუალობის მაჩვენებელია ის, რომ უკვე ახლა კონვენციას ხელი მოაწერა ასზე მეტმა სახელმწიფომ, ამასთან ბევრმა ქვეყანამ დაამტკიცა იგი.

კონვენციამ, როგორც აქ სწორად აღნიშნეს, მთლიანად და საბოლოოდ უნდა გადაჭრას ბაქტერიოლოგიური და ტოქსიკური იარაღის აკრძალვის პრობლემა. კონვენცია ლოგიკურად ავითარებს იმ ღებულებებს, რომლებიც აღნიშნული ჯერ კიდევ ჟენევის 1925 წლის ოქმში ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური საშუალებების ომში გამოყენების აკრძალვის შესახებ და სამუდამოდ გამორიცხავს ადამიანთა საზოგადოების ცხოვრებიდან მასობრივი მოსპობის იარაღის მთელ კლასს. ეს არის, ჩემი აზრით, კონვენციის, როგორც ფაქტიური განიარაღების ღონისძიების, განსაკუთრებული მნიშვნელობა.

საბჭოთა კავშირი ითვალისწინებს იმას, რომ ბაქტერიოლოგიური და ტოქსიკური იარაღის აკრძალვის კონვენცია შეიძლება გახდეს არსებითი ნაბიჯი აგრეთვე განიარაღების სხვა დიდმნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტის გზაზე. მისი ძალაში შესვლა ადრე წამამეძლერებს შეკმნის გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისა და ამავე დროს ხელს უწყობენ მის განმტკიცებასა და გაღრმავებას.

სწორედ ამიტომ მსოფლიო საზოგადოებრიობამ ფართოდ დაუჭირა მხარი კონვენციის ბაქტერიოლოგიური იარაღის აკრძალვის შესახებ. ამ საერთაშორისო შეთანხმების განსაკუთრებული აქტუალობის მაჩვენებელია ის, რომ უკვე ახლა კონვენციას ხელი მოაწერა ასზე მეტმა სახელმწიფომ, ამასთან ბევრმა ქვეყანამ დაამტკიცა იგი.

კონვენციამ, როგორც აქ სწორად აღნიშნეს, მთლიანად და საბოლოოდ უნდა გადაჭრას ბაქტერიოლოგიური და ტოქსიკური იარაღის აკრძალვის პრობლემა. კონვენცია ლოგიკურად ავითარებს იმ ღებულებებს, რომლებიც აღნიშნული ჯერ კიდევ ჟენევის 1925 წლის ოქმში ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური საშუალებების ომში გამოყენების აკრძალვის შესახებ. ეს ასევე, ალბათ, ეხება ბაქტერიოლოგიურ (ბიოლოგიურ) და ტოქსიკურ იარაღის მარაგის დაგროვებასა და მისი მოსპობის შესახებ.

მეტად მრავალმნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ მასობრივი მოსპობის ერთ-ერთი სახეობის იარაღის აკრძალვისა და მოსპობის შესახებ ისტორიაში პირველი შეთანხმება ძალაში შედის მეორე მსოფლიო ომის გამჩიჩებელ ფაშიზმისა და მილიტარიზმის ძალებზე საბჭოთა ხალხის, ევრპისა და მთელი მსოფლიოს ხალხების დიადი გამარჯვების 30-ე წლისთავის წინ.

მეორე მსოფლიო ომის ჟამრავი მსხვერპლის ხსოვნამ, იმისათვის ზრუნვამ, რომ არ დაუშვათ ახალი სამხედრო კატასტროფები, განსაზღვრა საგარეო საქმეთა კომისიების წევრთა მიდგომა კონვენციისადმი, რომელსაც დღეს განვიხილავთ. თავიანთ გამოსვლებში მათ ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ კონვენცია დიდმნიშვნელოვანი პრაქტიკული ნაბიჯია გამალებული შეიარაღების სფეროს შემცირების გზაზე. მაშასადამე, ახალი ომების გაჩაღების დაბრკოლებათა შექმნის გზაზე. ამასთან აღინიშნა, რომ ბაქტერიოლოგიური იარაღის აკრძალვისა და მოსპობის შესახებ შეთანხმება ინოლირებული ღონისძიება კი

იმისათვის ბრძოლაში, რომ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევები და დაცვასთან დაკავშირებულ ყველაზე მნიშვნელოვან საკითხებს, ამასთან შეიცავს პირდაპირ დავალებებს მთელი რიგი ქვეკანონური აქტების მიღების შესახებ, რომლებმაც უნდა მოაწესრიგოს კონკრეტული საკითხების გადაწყვეტა. შესაბამისი დოკუმენტების უშუალო მომზადება მთავრობამ დაავალა სოფლის მეურნეობის, მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის, იუსტიციის სამინისტროებსა და ზოგიერთ სხვა უწყებას.

სხდომაზე ამ საკითხის განხილვისას აღინიშნა, რომ ყველა მოკავშირე რესპუბლიკაში დამტკიცებულია მიწისა და წყლის კოდექსები, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებებით დადგენილია დამინისტრაციული პასუხისმგებლობა მიწის კანონმდებლობის დარღვევისა და მავნე ნივთიერებებით ზღვის გაჭუჭყიანების გამო. მინისტრთა საბჭომ დამტკიცა მიწის გამოყენებისადმი სახელმწიფო კონტროლის დებულება, მიიღო მთელი რიგი სხვა აქტები. რომლებშიც განსაზღვრულია მრეწველობის, ტრანსპორტის, კურორტებისა და სხვათა მიწების გამოყენების წესი.

ყოველივე ეს ხელს უწყობს ჩვენი ქვეყნის მიწისა და წყლის რესურსების დაცვის შესახებ პარტიისა და სახელმწიფოს მოთხოვნების შესრულებას. ქმნის საჭირო სამართლებრივ წანამძღვრებს მათი რაციონალური გამოყენებისათვის.

ამასთან, ხაზგასმით აღნიშნა ი. ვ. კაპიტონოვმა, კომისიებში ამ საკითხის განხილვამ ცხადყო, რომ ჯერ კიდევ დამთავრებული არ არის შუშაობა მიწათსარგებლობისა და განსაკუთრებით წყლის სარგებლობასთან დაკავშირებული ნორმატიული აქტების მოსამზადებლად. თუმცა საფუძვლების დამტკიცების შემდეგ რამდენიმე წელი გავიდა, ზოგიერთი დიდმნიშვნელოვანი აქტის შემუშავება მაინც უაღრესად ნელა მიმდინარეობს.

საკითხის განხილვაში მონაწილეობდნენ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილეები მ. ა. �.ნოვი, ი. ხ. გრუშეცკი, თ. ა. ხურგანოვი, ტ. ყულატოვი, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველი მოადგილე ლ. ი. ხიტრუნი, სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის მინისტრის მოადგილე ი. ი. ბოროდავინეკო.

ამ საკითხზე გამოსელისას ნ. ვ. პოდგორნინმ აღნიშნა, რომ პრობლემები, რომლებსაც დღეს განხილავენ, უმეალოდ დაკავშირებულია ქვეყნის სახალხო მეურნეობის წარმატებითი განვითარების უზრუნველყოფასთან. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ჯარიმის დაცვა ჩვენი დროის ერთ-ერთი ყველაზე მწვავე და გადაუდებელი საკითხია, როცა გიგანტურად ვითარდება მრეწველობის, ტრანსპორტის სხვადასხვა დარგი, ქალაქმშენებლობა. კომუნისტებისათვის, ყველა საბჭოთა ადამიანისათვის ახლობელია არა მარტო დღევანდელი დღის პრობლემები, არამედ აგრეთვე მომავალ თაობათა ინტერესები. პარტიას, მის ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმსა და მთავრობას ეროვნულ მეურნეობასა და ადამიანთა ცხოვრებისა და უშუალოდ ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებულ ამოცანებზე, ეროვნული ეკონომიკის ეფექტიანობის ამაღლებაზე, ბუნებრივი რესურსების ეფექტიანი გამოყენებაზე, ეკოლოგიურ ბალანსზე, ბუნებრივ ბალანსზე, ბუნებრივ ბალანსზე, ბუნებრივ

მუშაობს სახალხო საბჭო

პირველი ნაბიჯები დიდ გზაზე

ჩვენი რესპუბლიკის დედაქალაქ თბილისში, აბრეშუმის ბათუმში, ჟუთაისსა და რუსთავში შარშან ექსპერიმენტის სახით არსებულია და მომავლებენ მართველობის ახალი ორგანოები — მიკრორაიონების სახალხო საბჭოები. განვლილ პერიოდში ამ ორგანოებმა ხალის მხარდაჭერა მოიპოვეს და ენიშვნელოვანი გამოცდილებაც შეიძინეს. დღეს მგეგმავთ მასალას ჟუთაისის მრთ-ერთი მიკრორაიონის სახალხო საბჭოს მუშაობის გამოცდილებაზე, პირველ შედეგებზე.

ძიება, კონტროლი, საჯაროობა

სახალხო საბჭო... ახლა ამ ორგანოს სახელწოდების ხშირად გაიგონებთ ქუთაისის ს. ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნის დასახლებაში. სახალხო საბჭოს შენობაში ყოველდღე ხალხმრავლობაა. აქ შეხვდებით ავტომშენებლებს, რომლებიც საბჭომ თავის გარშემო შემოიკრიბა, როგორც აქტივისტები. ენთუზიასტები, სისტემატურად რომ ზრუნავენ მოსახლეობის მომსახურების სფეროს გაუმჯობესებისა და სანიმუშო საზოგადოებრივი წესრიგის დამყარებისათვის, აქვე არიან მთხოვნელები, ვიღაცას რაღაცა უჭირს, ვიღაცა საქმეში ხელმძღვანელთა ჩარევას ითხოვს...

საავტომობილო ქარხნის დასახლებაში სახალხო საბჭო სამოიდე თვის წინათ შეიქმნა და უკვე მოსახლეობაში საკმაო პოპულარობა და დიდი აღიარება მოიპოვა.

— სახალხო საბჭო, როგორც სახელმწიფო ხელისუფლების ახალი რგოლი — ახალი ორგანო განსაზღვრულ ტერიტორიაზე, — ამბობს ამ საბჭოს თავმჯდომარე ლ. სინაურიძე, — არსებული დგებულების ფარგლებში წყვეტს ადგილობრივი მნიშვნელობის ყველა საკითხს, კონტროლს უწევს ადმის გადაწყვეტილებით საავტომობილო ქარხნის ადმინისტრაციის, ტექნიკურის სახლში ჩატარდა სახალხო საბჭოს პირველი მოწვევის პირველი სესია. სესიაზე, გარდა სახალხო საბჭოს წევრებისა, მოწვეული იყვნენ მიკრორაიონის ტერიტორიაზე განლაგებული საწარმო-დაწესებულებების პარტიული, პროფკავშირული, კომკავშირული და სამეურნეო ორგანიზაციების, ქალაქის პარტიული, და საბჭოთა ორგანოების ხელმძღვანელები. პრესისა და ტელევიზიის წარომადგენლები.

სესიამ განიხილა ორგანიზაციული საკითხები, აირჩია სამანდატო კომისია, სახალხო საბჭოს კომიტეტი 11 კაცის შემადგენლობით. შექმნა ექვსი მუდმივი სექცია და აირჩია მუდმივი სექციის თავმჯდომარეები და წევრები..

სახალხო საბჭოს არჩევნების დროს ამომრჩევლებმა მისი კომიტეტის წევრებს მისცეს განაწესი. იმის გამო, რომ ამომრჩევლთა განაწესი მოითხოვდა გულდასმით შესწავლასა და აუცილებელ გადაწყვეტას, საკითხი, „ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის პირველი მოწვევის სახალხო საბჭოს საარჩევნო კრებებზე ამომრჩეველთა მიერ დეპუტატებისათვის მიცემული განაწესების შესახებ“ განიხილეს პირველ სესიაზე. სესიამ მიიღო სათანადო გადაწყვეტილება. განაწესების შესასწავლად, კონკრეტული ღონისძიებების დასასახავად და შესასრულებლად გადაეგზავნა შესაბამის ორგანიზაციებს. მათ შესრულებაზე სახალხო საბჭოს კომიტეტსა და მის მუდმივ სექციებს დაწესებული აქვთ მტკიცე კონტროლი.

სხვა საკითხებთან ერთად ეს განაწესები სახალხო საბჭოში გაერთიანებულ დეპუტატებს ავალებს სიმართლით ემსახუროს მშრომელ ხალხს, სწორად, ოპტიმალურად შეუხამონ ერთმანეთს სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი საწყისები, შეურიგებელი ბრძოლა გამოუცხადონ მომხვეჭელებს, კერძომესაკუთრული ტენდენციების მქონე ადამიანებს, აქტიურად ჩაებან პროტექციონიზმისა და სხვა ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

საბჭოს თავის მუშაობაში სათანადო დახმარებას უწევს საავტომობილო ქარხნის ხელმძღვანელობა. ავტომშენებელთა ქალაქის ცენტრში სასწრაფოდ გამოყვეს და კეთილმოაწყეს სამუშაო ოთახები.

შედგა სამუშაო გეგმები, უკვე ჩატარდა სახალხო საბჭოს კომიტეტის ოთხი სხდომა, განხილულ იქნა აქტუალური საკითხები: „1974-1975 წლის შემოდგომა-ზამთრის პირობებში მუშაობისათვის მიკრორაიონის მეურნეობის მომზადების ღონისძიებათა შესახებ“, „სახოგადოებრივი წესრიგის დაცვის ერთთვიურის ჩატარების შესახებ“, „საკოლმეურნეო ბაზრის მუშაობისა და მისი შემდგომი ვაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“, „ბავშვთა სომატიკური საავადმყოფოს სანიტარული მდგომარეობის შემოწმების შედეგები“, № 1 და № 4 ავტოსაწარმოებსა და საბინაო-კომუნალურ განყოფილებასთან არსებული ამხანაგური სასამართლოების მუშაობის შესახებ“, „მიკრორაიონის საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში სანიტარული წესრიგის დაცვის მდგომარეობის შესახებ“ და სხვ. კომიტეტის გადაწყვეტილებით უკვე დაიწყო დანაშაულებათა წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებისათვის ერთთვიურის ჩატარება. მასში მოსახლეობის ფართო აქტივი მონაწილეობს.

კომიტეტის მიერ განხილულ საკითხებზე გადაწყვეტილებები ზემდგომი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებითა და დეპუტატთა აქტივობის გაძლიერების საფუძველზე შეუფერხებლად სრულდება. მაგალითად, შეკეთდა საკოლმეურნეო ბაზრის მისასვლელი გზა, დაწესდა რაიონებიდან შემომავალი და გამსვლელი ავტობუსების ბაზართან გაჩერება, ბაზარში თავმოყრილი საწყობების ნაცვლად მოეწყო კომბინირებული საკვების, სამრეწველო საქონლის, თევზის სარეალიზაციო მაღაზიები, სასუნძეები და სხვ.

ის, რაც გაკეთდა, — დაასკვნა თავის საუბარში ლ. სინაურიძემ, — მხოლოდ საქმის დასაწყისია, პირველი ნაბიჯებია. მომავალში უფრო აქტიური და შემტევი ბრძოლა მოგველის საზოგადოებრივი წესრიგის განმტკიცებისა და მოსახლეობის მომსახურების სფეროს გაუმჯობესებისათვის.

დ. გედენიძე,
„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი.

ვეტერანები მწყობრში

ეს ბრძოლიდან ... ამონაწილეობდა ისეთ ღონისძიებებში, რომ თამამად შემიძლია მას დადგმა ვუწოდო, დამდგმელი კი ცხოვრებაა, ამ „დადგმამ“ დღეანდელი გამიდღევანდელა, ხოლო დღეანდელი — თვალმაუწვდომი პანორამულობით წარმომისახა. სამი-ოთხი თაობა ხვდებოდა ერთმანეთს — პაპები, მამები, შვილები, შვილიშვილები. შეკრებას ესწრებოდნენ ის პაპები და მამებიც, რომლებიც დიდი ხანია აღარ არიან, მაგრამ საგმირო საქმეებით მარად რჩებიან; ისინიც, რომლებმაც ჩვენს დღეებამდე ვერ მოაღწიეს; ისინიც, რომლებიც დღესაც ჩვენს შორის არიან, იღვწიან და აქმნიან; ისინიც, რომლებიც ახლა იდგამენ ფეხს, რომ მამა-პაპათა სახელოვანი გზით იარონ...

საქართველოს კპ ფოთის საქალაქო კომიტეტმა და დიდი სამამულო ომის ვეტერანთა საქალაქო საბჭომ ამას წინათ ვალერიან გუნიას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის შენობაში მოაწყეს დიდი სამამულო ომის ვეტერანთა საქალაქო შეკრება, რომლის მთამეჭედილება ალაზოდეს არ ამოიშლება დამსწრეთა გულიდან.

ფართო, საზეიმოდ მორთულ და ილუმინატორებით გაჩირაღდნებულ სცენაზე ომგადახდილ დროშებთან საპატიო ყარაული დგას. პრეზიდიუმი წამოდგა. ხალხით გაჭედილ მაყურებლთა დარბაზში შეიქრა. გაისმის მელოდიები მუსიკისა „არის ომი სახალხო, არის ომი წმიდათაწმიდა...“

შემდეგ თავმჯდომარე მიკროფონით აუწყებს დარბაზს მიზანს შეკრებისა, რომელიც დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის. მისი შეიარაღებული ძალების გამარჯვების 30-ე წლისთავს ეძღვნება.

— მიდიან წლები და ათეული წლები, ცხოვრებაში შემოდიან საბჭოთა ადამიანთა ახალი თაობები, მაგრამ დავიწყებას არ ეძლევა გმირობა, ჩადენილი ჩვენი ხალხისა და მისი შეიარაღებული ძალების მიერ, დავიწყებას არ ეძლევა მსხვერპლი, მათ რომ გაიღეს სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, დიდმოწაფრ მშვიდობისათვის.

დარბაზი ფეხზე დგება და იფრენება „დუმილის წუთების“ სავდიანი ნელოდია. თავს ჰხრიან იმათ ხსოვნას ბატიჟიანების ნიშნად, ვინც ბრძოლის ველზე დარჩა, შინ ველარ დაბრუნდა.

— შეკრება ეწყობა საბჭოთა ხალხის დიადი დღესასწაულის წინ. მეცხრე ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის ეირსმეხანშნავ დღეებში, თოდესაც აქ დასსწრე ადამიანები, ისევე როგორც მთელი საბჭოთა ხალხი, დამკვრელურად შრომობენ მეცხრე ხუთწლედის გეგმების შესასრულებლად. ყოფილი ფრონტელები ყველა საბჭოთა ადამიანთან ერთად მთელ თავიანთ ძალებს ახმარენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრის (1974) პლენუმის გადაწყვეტილებათა განხორციელებას. ომის ჩვენი ვეტერანები — ხუთწლედის შრომის ფრონტის აქტიური მებრძოლები შრომაშიც ისევე ავლენენ თავიანთ მაღალ მორალურ თვისებებს, საუკეთესო ბრიგადა მაგალითებს, როგორც მაშინ ბრძოლაში, ჩვენი შეკრების მიზანიც ის არის, რომ გმირული წარსულის მოგონებასთან ერთად, იხტორიის გახსენებასთან ერთად, მოვილაპარაკოთ ჩვენს დღეანდელ გმირულ დღეებზეც, ვიმსჯელოთ მეცხრე ხუთწლედის შესრულებაში ჩვენს ბრიგადა წვლილზე, შრომის ჩვენს გამოცდილებებზე.

დიდი სამამულო ომის ვეტერანთა საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარის აკ. ტრკარაძის ეს სიტყვები უფრო ფართოდ გაშალა თავის მოსსენებაში საქართველოს კპ ფოთის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანმა გრ. არჩაიამ, რომელმაც უნდა მაგალითების ილუსტრირებით ნათელყო ჩვენი ხალის საბრძოლო და შრომითი გმირობა: „ომის ვეტერანები შრომითის მწყობრში. მშრომელთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის აქტივისტები“ — ასეთი იყო მისი მოხსენების თემა.

— ფოთმა დიდი სამამულო ომის ფრონტებს ათი ათასზე მეტი მეომარი მისცა. მათგან თითქმის ნახევარმა — ოთხიათასსუთასმა თავი შესწირა სამშობლოს თავისუფლებას. ქალაქი ამაყობს თავისი წარგზავნილებით, რომლებმაც ისტორიაში დატოვეს გმირობა, და ახლაც, შრომაშიც ჩვენს შორის იღვწიან.

თვრამეტი წლისა წავიდა ფრონტზე ფოთელი ამირან დანელია. იგი ეშობლიურ ქალაქს საბჭოთა კავშირის გმირის საპატიო წოდებით დაუბრუნდა. იგი დღესაც ჩვენს შორის შრომობს.

საბრძოლო დიდებით არის მოსილი ფოთელი მფრინავის ზოთა შუოლიანის სახელი. ისიც საბჭოთა კავშირის გმირის წოდებით დაბრუნდა.

სად არ იყვნენ ფოთიდან წასული ადამიანები, დიდი სამამულო ომის რომელ ფრონტზე არ ნახავდით მათ, რომელ გმირ ქალაქთან არ უბრძოლიათ — მოსკოვთან, ლენინგრადთან, სტალინგრადთან, ნოვოროსიისკთან... ფოთელებს მიუღიათ მონაწილეობა ორიოლ-კურსკის, ია-კიშინიოვის და მრავალ სხვა ისტორიულ ოპერაციებში. ძნელია ჩამოთვლა გმირებისა, რომლებმაც მშობლიური ფოთი ასახელეს დიდი სამამულო ომის სხვადასხვა ფრონტებზე, კაბტზანელ რაზმებში. ზოგი კი ბედმა შორს, საშობლოს გარეთაც გასტყორცნა, მაგრამ იქაც ასახელა სამშობლო გმირული საქმეებით. პოლანდიის კუნძულ ტექსელზე სამხედრო ტყვეთა ბანაკში, ლეგენდარული ქართული ბატალიონის შემადგენლობაში უბრძოლიათ ფოთელებს. დღეს ისინი ჩვენს შორის არიან და თავდადებით შრომობენ. ბერლინისათვის დამამთავრებელ ბრძოლებში მონაწილეობა მიუღიათ ფოთელ მეომრებს ვარლამ ბასილაიას, თთარ ნორაკიას, ალრო ეფრემაძეს, ალაკი ქოიავას, ვანო გუგუას და სხვებს.

ომგადახდილნი დღეს ჩვეული ენერგიით ბრძვიან პარტიის XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად, მეცხრე ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად. ფოთში ძნელია დაასახელოთ საწარმო თუ დაწესებულება, იქ ომგადახდილი ადამიანი რომ არ მუშაობდეს. მათ დიდ პატივს სცემენ თავიანთ შრომითს კოლექტივებში. ბევრი მათგანის საბრძოლო ჯილდოებს შრომისაც მიემატა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურის მუშის ვარლამ ფარნელიას საბრძოლო ჯილდოებს მიემატა შრომით მოპოვებული ლენინის ორდენი; კალატოზ ალავა გოგიას საბრძოლო ჯილდოებს — შრომის წითელი დროშისა და ოქტომბრის რევოლუციის ორდენები; ს. ორჯონიკიძის სახელობის გემთშემკეთებელი ქარხნის ბაღეყობა ბრიგადამ ოთხ წელზე ნაკლებ დროში შეასრულა თავისი ხუთწლიანი გეგმა, ხოლო თვით ომგადახდილმა ბრიგადირმა არონ ბალაერმა მოიპოვა „საპატიო ნიშანი“ ორი ორდენი, სამკერდე ნიშნები „სოცშეჯიბრებაში გამარჯვებული“ და „ხუთწლედის დამკვრელი“. თავდადებული შრომისათვის მთავრობის დიდი ჯილდოები მიიღო ათობით ომგადახდილმა. ერთერთი მათგანია ალექსანდრე ხორავა — ქალაქის მსხვილი საწარმოს — წისქვილკომბინატის დირექტორი, მისმა კოლექტივმა ათეზის მოიპოვა პირველობა რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში, მრავალჯერ — საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში, აგრეთვე გარდამავალი წითელი დროშა, სამახსოვრო სიგელი. მერე ხუთწლედში მოპოვებული წარმატებისათვის წისქვილკომბინატი შრომის წითელი დროშის ორდენით დაჯილდოდა. წარმატებებს არ ანელებს კოლექტივი მიმდინარე ხუთწლედშიც. ნავსადგურის მუშის ვასილ ილიუხინის მეცრდს, საბრძოლო მედლის გვერდით, ამშვენებს მედალი „შრომითი წარჩინებისათვის“.

ომის ვეტერანები სამშობლოს თავდადებულ პატრიოტებად ზრდიან ახალგაზრდობას. პირადი მაგალითით აყვარებენ შრომას, ამრავლებენენენ შრომითს წარმატებებს. მათ კარგად ესმით ის დიდი როლი, რაც აკისრია ამ ტიტულს მეორე მდივანმა გრ. არჩაიამ, რომელმაც უნდა მაგალითების ილუსტრირებით ნათელყო ჩვენი ხალის საბრძოლო და შრომითი გმირობა: „ომის ვეტერანები შრომითის მწყობრში. მშრომელთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის აქტივისტები“ — ასეთი იყო მისი მოხსენების თემა.

— ფოთმა დიდი სამამულო ომის ფრონტებს ათი ათასზე მეტი მეომარი მისცა. მათგან თითქმის ნახევარმა — ოთხიათასსუთასმა თავი შესწირა სამშობლოს თავისუფლებას. ქალაქი ამაყობს თავისი წარგზავნილებით, რომლებმაც ისტორიაში დატოვეს გმირობა, და ახლაც, შრომაშიც ჩვენს შორის იღვწიან.

თვრამეტი წლისა წავიდა ფრონტზე ფოთელი ამირან დანელია. იგი ეშობლიურ ქალაქს საბჭოთა კავშირის გმირის საპატიო წოდებით დაუბრუნდა. იგი დღესაც ჩვენს შორის შრომობს.

საბრძოლო დიდებით არის მოსილი ფოთელი მფრინავის ზოთა შუოლიანის სახელი. ისიც საბჭოთა კავშირის გმირის წოდებით დაბრუნდა.

სად არ იყვნენ ფოთიდან წასული ადამიანები, დიდი სამამულო ომის რომელ ფრონტზე არ ნახავდით მათ, რომელ გმირ ქალაქთან არ უბრძოლიათ — მოსკოვთან, ლენინგრადთან, სტალინგრადთან, ნოვოროსიისკთან... ფოთელებს მიუღიათ მონაწილეობა ორიოლ-კურსკის, ია-კიშინიოვის და მრავალ სხვა ისტორიულ ოპერაციებში. ძნელია ჩამოთვლა გმირებისა, რომლებმაც მშობლიური ფოთი ასახელეს დიდი სამამულო ომის სხვადასხვა ფრონტებზე, კაბტზანელ რაზმებში. ზოგი კი ბედმა შორს, საშობლოს გარეთაც გასტყორცნა, მაგრამ იქაც ასახელა სამშობლო გმირული საქმეებით. პოლანდიის კუნძულ ტექსელზე სამხედრო ტყვეთა ბანაკში, ლეგენდარული ქართული ბატალიონის შემადგენლობაში უბრძოლიათ ფოთელებს. დღეს ისინი ჩვენს შორის არიან და თავდადებით შრომობენ. ბერლინისათვის დამამთავრებელ ბრძოლებში მონაწილეობა მიუღიათ ფოთელ მეომრებს ვარლამ ბასილაიას, თთარ ნორაკიას, ალრო ეფრემაძეს, ალაკი ქოიავას, ვანო გუგუას და სხვებს.

ომგადახდილნი დღეს ჩვეული ენერგიით ბრძვიან პარტიის XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად, მეცხრე ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად. ფოთში ძნელია დაასახელოთ საწარმო თუ დაწესებულება, იქ ომგადახდილი ადამიანი რომ არ მუშაობდეს. მათ დიდ პატივს სცემენ თავიანთ შრომითს კოლექტივებში. ბევრი მათგანის საბრძოლო ჯილდოებს შრომისაც მიემატა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურის მუშის ვარლამ ფარნელიას საბრძოლო ჯილდოებს მიემატა შრომით მოპოვებული ლენინის ორდენი; კალატოზ ალავა გოგიას საბრძოლო ჯილდოებს — შრომის წითელი დროშისა და ოქტომბრის რევოლუციის ორდენები; ს. ორჯონიკიძის სახელობის გემთშემკეთებელი ქარხნის ბაღეყობა ბრიგადამ ოთხ წელზე ნაკლებ დროში შეასრულა თავისი ხუთწლიანი გეგმა, ხოლო თვით ომგადახდილმა ბრიგადირმა არონ ბალაერმა მოიპოვა „საპატიო ნიშანი“ ორი ორდენი, სამკერდე ნიშნები „სოცშეჯიბრებაში გამარჯვებული“ და „ხუთწლედის დამკვრელი“. თავდადებული შრომისათვის მთავრობის დიდი ჯილდოები მიიღო ათობით ომგადახდილმა. ერთერთი მათგანია ალექსანდრე ხორავა — ქალაქის მსხვილი საწარმოს — წისქვილკომბინატის დირექტორი, მისმა კოლექტივმა ათეზის მოიპოვა პირველობა რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში, მრავალჯერ — საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში, აგრეთვე გარდამავალი წითელი დროშა, სამახსოვრო სიგელი. მერე ხუთწლედში მოპოვებული წარმატებისათვის წისქვილკომბინატი შრომის წითელი დროშის ორდენით დაჯილდოდა. წარმატებებს არ ანელებს კოლექტივი მიმდინარე ხუთწლედშიც.

ნავსადგურის მუშის ვასილ ილიუხინის მეცრდს, საბრძოლო მედლის გვერდით, ამშვენებს მედალი „შრომითი წარჩინებისათვის“.

ომის ვეტერანები სამშობლოს თავდადებულ პატრიოტებად ზრდიან ახალგაზრდობას. პირადი მაგალითით აყვარებენ შრომას, ამრავლებენენენ შრომითს წარმატებებს. მათ კარგად ესმით ის დიდი როლი, რაც აკისრია ამ ტიტულს მეორე მდივანმა გრ. არჩაიამ, რომელმაც უნდა მაგალითების ილუსტრირებით ნათელყო ჩვენი ხალის საბრძოლო და შრომითი გმირობა: „ომის ვეტერანები შრომითის მწყობრში. მშრომელთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის აქტივისტები“ — ასეთი იყო მისი მოხსენების თემა.

— ფოთმა დიდი სამამულო ომის ფრონტებს ათი ათასზე მეტი მეომარი მისცა. მათგან თითქმის ნახევარმა — ოთხიათასსუთასმა თავი შესწირა სამშობლოს თავისუფლებას. ქალაქი ამაყობს თავისი წარგზავნილებით, რომლებმაც ისტორიაში დატოვეს გმირობა, და ახლაც, შრომაშიც ჩვენს შორის იღვწიან.

თვრამეტი წლისა წავიდა ფრონტზე ფოთელი ამირან დანელია. იგი ეშობლიურ ქალაქს საბჭოთა კავშირის გმირის საპატიო წოდებით დაუბრუნდა. იგი დღესაც ჩვენს შორის შრომობს.

საბრძოლო დიდებით არის მოსილი ფოთელი მფრინავის ზოთა შუოლიანის სახელი. ისიც საბჭოთა კავშირის გმირის წოდებით დაბრუნდა.

სად არ იყვნენ ფოთიდან წასული ადამიანები, დიდი სამამულო ომის რომელ ფრონტზე არ ნახავდით მათ, რომელ გმირ ქალაქთან არ უბრძოლიათ — მოსკოვთან, ლენინგრადთან, სტალინგრადთან, ნოვოროსიისკთან... ფოთელებს მიუღიათ მონაწილეობა ორიოლ-კურსკის, ია-კიშინიოვის და მრავალ სხვა ისტორიულ ოპერაციებში. ძნელია ჩამოთვლა გმირებისა, რომლებმაც მშობლიური ფოთი ასახელეს დიდი სამამულო ომის სხვადასხვა ფრონტებზე, კაბტზანელ რაზმებში. ზოგი კი ბედმა შორს, საშობლოს გარეთაც გასტყორცნა, მაგრამ იქაც ასახელა სამშობლო გმირული საქმეებით. პოლანდიის კუნძულ ტექსელზე სამხედრო ტყვეთა ბანაკში, ლეგენდარული ქართული ბატალიონის შემადგენლობაში უბრძოლიათ ფოთელებს. დღეს ისინი ჩვენს შორის არიან და თავდადებით შრომობენ. ბერლინისათვის დამამთავრებელ ბრძოლებში მონაწილეობა მიუღიათ ფოთელ მეომრებს ვარლამ ბასილაიას, თთარ ნორაკიას, ალრო ეფრემაძეს, ალაკი ქოიავას, ვანო გუგუას და სხვებს.

ომგადახდილნი დღეს ჩვეული ენერგიით ბრძვიან პარტიის XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად, მეცხრე ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად. ფოთში ძნელია დაასახელოთ საწარმო თუ დაწესებულება, იქ ომგადახდილი ადამიანი რომ არ მუშაობდეს. მათ დიდ პატივს სცემენ თავიანთ შრომითს კოლექტივებში. ბევრი მათგანის საბრძოლო ჯილდოებს შრომისაც მიემატა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურის მუშის ვარლამ ფარნელიას საბრძოლო ჯილდოებს მიემატა შრომით მოპოვებული ლენინის ორდენი; კალატოზ

სკოლა და ცხოვრება

ჩვენი მხარე მეცხრე ხუთწლედში

დუშეთი. (საკ. კორ.). პიონერთა და მოსწავლეთა სახლში ყოველთვის გამოცოცხლებაა. აქ ხშირად ეწყობა პიონერთა ხელინტერესო შეკრებები, დილები, გონივრული გართობა-თამაშობები, ექსკურსიები...

ოთის 2 საათი. პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის წინ ბავშვები მოუთმენლად ელიან ავტობუსს. აგერ ისიც! ბავშვები ერიამულით შეცვივდნენ ავტობუსანაში და მძღოლმა გეზი ენიგალისაკენ აიღო. აქ დღეს დუშელი პიონერები, ენიგალის საშუალო სკოლის მოსწავლეებთან ერთად, ატარებენ ღონისძიებას თემაზე: „ჩვენი „მხარე მეცხრე ხუთწლედში“.

სკოლაში, რომლის ფანჯრებიდანაც კარგად ჩანს ენიგალის ჰიდროკომპლექსის მშენებლობის პანორამა, ბავშვებმა წაიკითხეს საინტერესო მოხსენებები თემებზე: „მდინარე არაგვის ასალი სიცოცხლე“, „სათბობ-ენერგეტიკული მრეწველობის მნიშვნელობა“, „არაგვი აღმოსავლეთ საქართველოს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მდინარეა“.

ა. თოფაძე.

გაკვეთილი — პოეტის სახლ-მუზეუმში

ვანი. (საკ. კორ.). სოფელ ყუმურის საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლეებმა ამ დღეებში ექსკურსია-გაკვეთილი მოაწყეს დიდი ქართველი პოეტის გალაკტიონ ტაბაძის სახლ-მუზეუმში. საგნის მასწავლებელმა ვ. ადეიშვილმა მუზეუმის მასალების მიხედვით მოსწავლეებს გააცნო პოეტის ცხოვრება და შემოქმედება.

მოსწავლეებს ესაუბრა აგრეთვე სახლ-მუზეუმის დირექტორი გ. ახობაძე, რომელმაც დიდი პოეტის შემოქმედებისა და ცხოვრების ახალი მასალები წარმოადგინა. გაკვეთილი საინტერესო იყო.

ბ. ჩხაიძე.

ესთეტიკური აღზრდის კერა

ონი. (საკ. კორ.). ამ სამი წლის წინათ რაიონულ ცენტრში გაიხსნა ბავშვთა სამხატვრო სკოლა. მისი ერთ-ერთი ინიციატორია ონის მკვიდრი, სსრ კავშირის სახალხო მხატვარი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი უჩა ჯაფარიძე.

სკოლამ დიდი როლი შეასრულა ბავშვთა ესთეტიკური აღზრდისა და ნორჩ მხატვართა პროფესიონალური დოსტატების საქმეში. მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენამ, რომელიც აქ მოეწყო, თავიდანვე მიიქცია რაონის საზოგადოებრიობის ყურადღება.

ახლახან სამხატვრო სკოლამ მისამართი შეიცვალა — იგი ხუთოთახიან, კეთილმოწყობილ ბინაში გადავიდა, რამაც კიდევ უფრო გააუმჯობესა სამხატვრო ხელოვნების სწავლება.

საქართველოს პროფსაბჭოს ბლენუმი

ბაიათა საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს მდივნად ბლენუმში, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხი.

საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს მდივნად და პრეზიდიუმის წევრად არჩეულია ამჟ. ე. ე. კაბა. (საქინფორმი).

ᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲜᲐ სახის მრავალ პროდუქციას უშვებს ანალიზური ხელსაწყოთმშენებლობის სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიუროს საცდელი ქარხანა. მაღალ მაჩვენებლებს აღწევს სამონტაჟო უბანი. აქ ამზადებენ სამრეწველო დანიშნულების ანალიზური ხელსაწყოებს. კომუნისტური შრომის უბანი სისტემატურად გადაჭარბებით ახორციელებს საგეგმო დავალებებს.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲝᲖᲔ: ანალიზური ხელსაწყოთმშენებლობის სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიუროს საცდელი ქარხნის სამონტაჟო უბნის ხედი.

ს. თევზაძის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲘ ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐ

**წარდგენილია ზოთა რუსთაველის პრემიის მოსაკო

გასხოვს, მეგობარო?

ᲐᲣᲓᲐᲞᲔᲨᲢᲘᲡ ᲒᲐᲜᲗᲐᲕᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ 30 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲑᲣᲓᲐᲞᲔᲨᲢᲘᲡ განთავისუფლების 30 წლისთავს მიეძღვნა შეხვედრა, რომელიც ჩატარდა საზღვარგარეთის ქვეყნებთან მეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საქართველოს საზოგადოების შენობაში. შეხვედრა მოაწყეს სურ ავშირ-უნგრეთის მეგობრობის საზოგადოების საქართველოს განყოფილებამ და ომის ვეტერანთა საბჭოთა კომიტეტის თბილისის სექციამ.

შეხვედრაზე შეიკრიბნენ დიდი სამამულო ომის ვეტერანები — ბუდაპეშტისა და ბალატონ-ველენცეს ტბების რაიონში ბრძოლების მონაწილენი. საზოგადოების აქტივისტები.

შეხვედრის მონაწილენი ინტერესით ეცნობოდნენ დარბაზში მოწყობილ ფოტოგამოფენას, რომლის ერთი სტენდი ეძღვნება უნგრეთის განთავისუფლებისათვის დაღუპულ ქართველ ვაჟკაცებს. ი ი ისინიც: არტილერიის პოლკის უფროსი, პოლკოვნიკი ა. რატიანი, კაპიტანი დ. გაბუნია, გვარდიის ლეიტენანტი გ. კაპანაძე. გაზეთ „კომუნისტის“ ყოფილი პასუხისმგებელი მდივანი. უფროსი ლეიტენანტი ი. გვინჩიძე, ლეიტენანტები გ. ჯეირანაშვილი, ბ. წიქარიძე. უფროსი ლეიტენანტები ნ. ბარათაშვილი, ს. დემეტრაშვილი, კაპიტანი კ. აბულაძე და სხვები.

გამოფენის ცალკე სტენდზე იმ ქარაფეტლიანან დღეებში ბუდაპეშტის ციხეებში გადაღებული ფოტოსურათებია წარმოდგენილი. დაწგრეული სახლიდან ტელეფონით ლაპარაკობს ლეიტენანტი. მწვრალი და მთარგმნელი მ. ქარჩავა. სხვა სურათებზე აღბეჭდილი არიან ოფიცრები ი. ლახნაკა, ნ. ივანიშვილი, ტ. კობერიძე. ავიაციის ბაზის უფროსი გ. როსტიაშვილი. სამედიცინო სამსახურის კაპიტანი ი. ჭუმბურიძე, სატანკო დივიზიის უფროსის მოადგილე. პოლკოვნიკ ბ. კილაძე. საავიაციო პოლკის უფროსი, პოლკოვნიკი გ. ჩიტაიშვილი, უფროსი ლეიტენანტი ფ. თავაძე, დუნაის სამხედრო ფლოტილიის ცნობილი მზვერავი ა. ჩხეიძე. სტუმრად ცნობილ უნგრელ კინოსახელოვანს ფრანჩესკა გალისთან — ასეთი წარწერა აქვს ერთ სურათს, რომელზეც მომიდმარ ლამაზ ქალთან ერთად ბუდაპეშტში პირველი საბჭოთა კომენდანტის მოადგილე, პოდპოლკოვნიკი ფ. პაპაშვილია გადაღებული.

შეხვედრას ხსნის სურ კავშირ-უნგრეთის მეგობრობის საზოგადოებების საქართველოს განყოფილების თავმჯდომარე, აკადემიკოსი ა. ბარამიძე. იგი სთხოვს დამსწრე საზოგადოებას ფეხზე ადგომით პატივი სცენ ბუდაპეშტის განთავისუფლებისათვის დაღუპულთა ხსოვნას. საქართველოს განყოფილების თავმჯდომარის მოადგილე, რესპუბლიკის დამსახურებული მსახიობი ელ. საყვარელიძე თავის მოხსენებაში აღნიშნავს ამ დიდ წვლილს, რომელიც უნგრეთის განთავისუფლებაში მიუძღვის საბჭოთა ხალხს.

საინტერესო საბრძოლო ეპიზოდებს მოგვითხრობს კაპიტანი, ამჟამად საქინფორმის უფროსი რედაქტორი, საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი ვ. სახარულიძე, ყოფილი 46-ე არმიის ერთ-ერთი ქვეგანყოფის მეთაური, ამჟამად გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქტორი, საქართველოს სსრ დამსახურებული ჟურნალისტი ნ. შველიძე, პოლკოვნიკი დ. პაპაშვილი, გადამდგარი პოლკოვნიკი, ამჟამად საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს შრომითი რესურსების გამოყენების სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ჩიქოვანი, უნგრეთში დაღუპული გვარდიის ლეიტენანტის გ. კაპანაძის ძმა, ომის ვეტერანი ვ. კაპანაძე.

გვარდიის უფროსმა სერჟანტმა, მწერალმა და დრამატურგმა ა. ვეწაძემ წაიკითხა სანგარში დაწერილი ლექსი „ვარსკვლავები“.

შეხვედრას ესწრებოდნენ და ბუდაპეშტის განთავისუფლებისათვის მებრძოლი ქართველი მეომრები ფიზიზე აღბეჭდეს ბუდაპეშტის ტელევიზიის მუშაკებმა ფარკოშ იოკეფმა, ლასლო ჟუკამ, ბუცკო დიორდმ.

ლ. ᲮᲣᲒᲣᲚᲣᲠᲘ.

ᲐᲥ ᲘᲖᲠᲓᲔᲑᲘᲐᲜ

ᲝᲠᲘ წლის წინათ წითელწყაროს რაიონის სოფელ ჯაფარიძეში შეიქმნა № 72 სოფლის პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებელი. იქვეა საღამოს საშუალო სკოლა, საცხოვრებელი ოთახები, სასადილო, კლუბი და სხვ.

სასწავლებელმა უკვე გამოუშვა 93 სპეციალისტი, რომლებიც წარმატებით მუშაობენ კოლმეურნეობებსა და საწარმო-დაწესებულებებში.

პროფტექნიკური სასწავლებელი ამ დღეებში მეორე გამოშვებას იზეიმებს. მალე 60 ახალგაზრდა ტრაქტორისტი, ავტომექანიკოსი, ზეინკალი, ელექტრიფიკაციისა და კავშირგაბმულობის მუშაკი შრომაში ჩაებმება.

Გ. ᲙᲐᲙᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲐᲮᲛᲔᲢᲘᲡ ᲮᲐᲠᲐᲩᲝᲕᲑᲘ

ᲐᲮᲛᲔᲢᲘ ყველაზე დიდი სოფელია რაიონში. აქ არსებული ძველი საკლუბო შენობა ვეღარ აკმაყოფილებდა გაზრდილ მოთხოვნილებას. ამიტომ ორი წლის წინათ გადაწყდა სოფელში კულტურის სახლის აგება. მშენებლობა სწრაფი ტემპით წარიმართა და უკვე დამთავრდა.

ახლა სოფელს ამშვენებს კულტურის სახლის ლამაზი შენობა, რომელსაც აქვს მაყურებელთა 400-ადგილიანი დარბაზი და ოთახები საწრაფო მუშაობისათვის.

ᲐᲮᲛᲔᲢᲘᲡ სათიანოს უბანში 8-წლიანი სკოლა ძველსა და შეუფერებელ შენობაში იყო მოთავსებული. ახლახან დამთავრდა და საექსპლოატაციოდ გადაეცა ახალი სასკოლო შენობა 320 მოსწავლისათვის.

ᲓᲣᲛᲐᲡᲢᲠᲘ რაიონის ცენტრიდან დაშორებული სოფელია. ახლახან აქ სოფელში საბუთაოდ ჩამოსული მასწავლებლებისათვის აშენდა საცხოვრებელი სახლი.

ᲛᲐᲚᲠᲐᲯᲘᲜᲘ მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის სოფელ არგოს განყოფილებაში დამთავრდა და საექსპლოატაციოდ გადაეცა საბავშვო ბაღის შენობა. ახლა მშობლები გულდამშვიდებული მიდიან სამუშაოზე, მათ იციან, რომ საბავშვო ბაღში პატარები მზრუნველი ადამიანების ხელშია არიან.

Ა. ᲗᲕᲐᲚᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

ᲡᲐᲥᲛᲔᲣᲚᲘᲡ ᲒᲛᲘᲠᲝᲒᲐ

□

ᲛᲗᲐᲨᲘ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲚᲐᲡᲐᲠᲩᲔᲜᲐᲓ

□

ᲚᲔᲜᲘᲜᲔᲯᲘ. (საკ. კორ.). რაიონული ცენტრის გადაუდებელი დახმარების სადგურში ტელეფონი აწკრიალდა... ყველაზე დამორეული მაღალმთიანი სოფლიდან ცინიდან იტყობინებოდნენ, რომ კოლმეურნე ქალს საშა გასეიანს გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება ესაჭიროებოდა, სასიკვდილოდ განწირული ავადმყოფი სასოებით ელოდებოდა მკურნალებს.

ამ ძნელი დავალების შესრულება ეკისრებოდა ა. მუკანინისა და ს. ხაბულიანს დაეკალათ. მათ თან გაჰყვა ექიმის თანაშემწე ც. ლაპარტელიანი. თოვდა და ყინავდა. ზამთრის სუსხი ძვალსა და რბილში ატანდა, ნისლი და ქარბუქი სვლას აძნელებდა, მაგრამ პროფესიული მოვალეობა და პასუხისმგებლობა, ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენის სურვილი ყველაფერზე ძლიერი აღმოჩნდა. მამაცმა სამეულმა დიდი წვალებით გადალახა კლდოვანი აღმართები, მდინარეები, მთის ნიაღვრები და ავადმყოფთან მიაღწია. ექიმების ოპერატიული, კვალიფიციური სამედიცინო ჩარევის შედეგად სიკვდილმა უკან დაიხია, ახალგაზრდა დედა გადარჩა.

მედპერსონალის მამაცობის ამბავი სწრაფად მოედო სოფელს. კოლმეურნეებმა მზრუნველ მაღლობა გადაუხადეს უშიშარ სამეულს თანასოფლელის გადარჩენისათვის.

Თ. ᲪᲘᲠᲘᲥᲘᲫᲔ.

ᲛᲣᲮᲠᲐᲫᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡᲐ

ᲑᲠ. ᲛᲣᲮᲠᲐᲫᲘᲡ სახელი კარგად არის ცნობილი საბჭოთა მედიცინაში. ამ ღვაწლმოსილი მეცნიერის სახელთან მრავალი კეთილშობილური საქმეა დაკავშირებული. იგი საქართველოში ქირურგიის ერთ-ერთი ფუძემდებელია.

დიდი მეცნიერის პატივსაცემად თბილისის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფაკულტეტის ჰოსპიტალური ქირურგიის კათედრის ინიციატივით, რომელსაც გრ. მუხაძის მოწაფე, სსრკ მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი მ. კომახიძე ხელმძღვანელობს, დაარსდა აკადემიკოს გრ. მუხაძის სამახსოვრო მედალი და დიპლომი. მედალი შეეძლო ირ. ოჩიაურრმა. მედალი სამამულო ქირურგიის განვითარების საქმეში დამსახურებისათვის გადაეცემათ ცნობილ ქართველ ქირურგებს, აგრეთვე საბჭოთა და საზღვარგარეთელ მეცნიერებს.

აღნიშნული მედლითა და დიპლომით უკვე დაჯილდოდნენ აკადემიკოსები ე. ფიფია, კ. ერისთავი, პროფესორები კ. ჩაჩავა, დ. მამამთავრიშვილი და სხვები, საქართველოს სტუმრები — გამორჩენილი ჩეხი აკადემიკოსი ბ. შიშკა, საბჭოთა ქირურგები, აკადემიკოსები გ. პეტროვსკი, ალ. ვიშნევსკი, პროფესორი მიხ. ვოლკოვი.

ამ დღეებში თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ჰოსპიტალური ქირურგიის კათედრაზე სამახსოვრო მედალი და დიპლომი გადაეცათ საქართველოს გამორჩენილ ქირურგებს, პროფესორებს გ. ხუნდაძეს, დ. ბერეჟიანს, თ. ღუდუშაურს, ზ. კალანდაძეს, გ. ბოჭორიშვილს, ა. კუტუბიძეს, მ. მაჭავარიანს, რ. შელიას, გ. ტატიშვილს, ზ. ზოდელავას, რ. ნაცვლიშვილს, ს. არშბას, გ. იოსელიანს, ვ. ბაბუხადიას, ლ. ცისკარიშვილს, გ. ცანავას, ვ. ოიფიას, ზ. ახბიანს.

Ლ. ᲥᲘᲜᲫᲚᲐᲫᲔ.

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔ ᲬᲣᲗᲘᲗᲚᲔᲓᲨᲘ

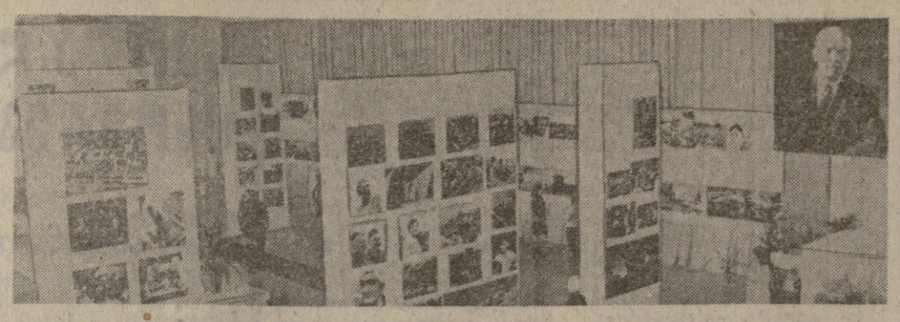

ᲡᲣᲠᲜᲚᲔᲓᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝᲛᲐᲢᲘᲐᲜᲔ

„ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ საქართველო მეცნიერ ხუთწლედში“ — ასე ეწოდება ფოტოგამოფენას, რომელიც საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე გაიხსნა. ექსპოზიციაში წარმოდგენილია საქინფორმის ფოტორეპორტიორთა 500-ზე მეტი ფერადი და შავთეთრი დიდი ფორმატის ნამუშევარი, რომლებიც ასახავენ ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელთა სახელოვან საქმეებს.

გამოფენა იხსნება ფოტოპანოთი, რომელზეც აღბეჭდილი არიან კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს დამაარსებელი ვ. ი. ლენინი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ლ. ი. ბრეჟნევი, პანორამა ყირიმობათა სახალხოს დარბაზისა, ხადაც მიმდინარეობდა ჩვენი პარტიის ისტორიული XXIV ყრილობა, რომელმაც დასახა მეცხრე ხუთწლედში მშვიდობიანი აღმშენებლობის გრანდიოზული პროგრამა.

განყოფილებაში, რომელიც მოგვითხრობს მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, სოფლის მეურნეობის მუშაკთა, სოციალისტური შეჯიბრების მოწინავეებზე, დამთვალიერებლები ნახავენ სოციალისტური შრომის გმირების, მათ შორის მეცხრე ხუთწლედის გვარდიელთა გამომსახველ ფოტოპორტრეტებს. აქ არიან თბილისის ფოლად-თუჯსამსხმელო ქარხნის მეკოპეთა ბრიგადირი გ. კურტანიძე, ქუთაისის ავტომაგისტრალსპორტო საწარმოს მძღოლი ე. ოშხერელი, თბილისის კროვის სახელობის ჩარხსაშენებლო ქარხნის ამწყობი ზეინკალი შ. ფირცხალავა, ფოლად-თუჯსამსხმელო ქარხნის მსხმელი ვ. ბოროდაკა, ქობულეთელი მეჩაიე ქ. გოგიტიძე, წითელწყაროელი მწველავი ზ. ალხანიშვილი, ზუგდიდის რაიონის სოფელ ახალსოფლის კოლმეურნეობის მეჩაიე თ. ყუფუნია და ბევრი სხვა.

საბჭოთა პარლამენტარების ყოველდღიურ ხაზრუნავსა და შრომითს საქმეებს ასახავენ ფოტონარკვევები, რომლებიც ეძღვნება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებს — ბორის რაიონის ბერბუკის რაიონთა მეურნეობის მუშას ა. ლორეს ჯაშვილს, „თბილგვირაბმშენის“ გვირაბგამყვანთა ბრიგადირს მ. კოკოლაშვილს, სამხრეთ ოსეთის კოლმეურნეს ხ. ბესტაევს, თბილისის კროვის სახელობის ჩარხსაშენებლო ქარხნის ხარატს ზ. სარალიძეს, მახარაძის რაიონის სოფელ ნატანების კოლმეურნეობის მეჩაიეს ხ. ნიოლაშვილს, ტყვარჩელელ მაღაროელს ა. ციბას...

მრავალრიცხოვან ფოტოსურათებზე აღბეჭდილია რესპუბლიკის სახელოვანი კომკავშირი.

ფოტოსურათები ასახავენ საქართველოს უდიდეს საყარმოთა: თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის ელმავალსაშენებლო ქარხნის, ჭუთაისის გ. კ. ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნის, ზესტაფონის ფერროშენადნობთა ქარხნის, ბათუმის მანგანათსაშენებლო ქარხნის, თბილისის კომკოლ-მაუდის კომბინატის თანამედროვე საამქროთა სიმძლავრეს. გამოფენის დამთვალიერებელი ნახავს ახალ ავტომატურ ხაზებს, კონვეიერებს, თანამედროვე ჩარხებსა და მოწყობილობებს, რომლებიც მეცხრე ხუთწლედის მაძიებლებზე დაინერგა წარმოებაში.

გამოფენაზე ფართოდ ნაჩვენებია მეცნიერთა — ბახსოიუმნის ობსერვატორიის ასტროფიზიკოსთა, თბილისის, ჭუთაისის, რუსთავისა და რესპუბლიკის სხვა ქალაქების სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტების ხელსაწყოთმშენებელთა და კონსტრუქტორთა შრომა.

ექსპოზიციის სტენდებზეა რეპორტაჟები კინოსტუდიების პავილიონებიდან, მხატვართა და მოქანდაკეთა პორტრეტები, საქართველოს თეატრების ახალი დადგმების ხცენების ფოტოსურათები. რეპორტიორის კამერამ აღბეჭდა მწერლები, პოეტები, მსახიობები შემოქმედებითი შთაგონების წუთებში, მათი შეხვედრები მუშებთან და კოლმეურნეებთან — თვიანთი ნაწარმოებების გმირებთან.

გამოფენა გაფორმა ხაქართველოს სსრ სახალხო მხატვარმა, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატმა ლ. მამალაძემ.

• • •

ᲮᲔᲠᲐᲛᲘᲜᲘ: ზემოთ — გამოფენის დარბაზში; ქვემოთ — ექსპონატები.

Გ. ᲛᲝᲠᲒᲣᲜᲝᲕᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ᲛᲘᲤᲠᲔᲜᲐᲕᲡ „ᲙᲝᲛᲛᲝᲡ-708“

1975 წლის 12 თებერვალს საბჭოთა კავშირში გაუშვეს დედამიწის მორიგი ხელოვნური თანამგზავრი „კომმოს-708“. [illegible] „[illegible]“ [illegible] განაგრძობს კომმოსური სივრცის კვლევას. [illegible] [illegible] მუშაობს.

საკოორდინაციო-გამოთვლითი ცენტრი ამუშავებს მიღებულ ინფორმაციას. (საკდესი).

ᲞᲐᲢᲘᲜᲓᲘ

ᲓᲘᲓᲘ ᲗᲝᲕᲚᲘ ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲐᲚᲨᲘ

ᲐᲛ დღეებში ჩვენს რესპუბლიკაში ყველგან თოვდა. ბათუმში თოვლის საფარის სისქემ 30 სანტიმეტრს მიაღწია, ქუთაისში — 40-ს. განსაკუთრებით ჩამოთოვა მთებში. წიფაში, მეტრნახევარი თოვლი მოვიდა, ტყიბულში თოვლის საბურველის სიმაღლე მეტრსა და 40 სანტიმეტრს აღწევდა, ანასეულში — 77 სანტიმეტრს, ლებანიძეში — ორ მეტრსა და 45 სანტიმეტრს, რიყეთის უღელტეხილზე — სამ მეტრს.

თოვდა აღმოსავლეთ საქართველოშიც, განსაკუთრებით დიდი თოვლი მოვიდა დასავლეთ რაიონებში. ბაკურიანში 70 სანტიმეტრს სიმაღლის თოვლი დევს, ცხინვალში — 43, კახეთის რაიონებში — 20, ჯვრის უღელტეხილზე თოვლის საბურველის სიმაღლე მეტრსა და 63 სანტიმეტრს აღწევს.

საკმაოდ აცივდა კიდეც დასავლეთ საქართველოს სანაპირო რაიონებში ღამით ნული — 2 გრადუსი უყინვა, დღისით 2-4 გრადუსი სითბოა. აღმოსავლეთ საქართველოში ღამით ყველგან უყინავს, თბილისში 5 გრადუსი უყინვა იყო, დანარჩენ რაიონებში — 9 გრადუსი. ყველაზე მეტი უყინვა — 20 გრადუსი თიანეთში იყო. დღისით ყველაზე მეტი სითბო თბილისში აღირიშნა — 4 გრადუსი.

ჩვენში ამ უკანასკნელ ხანებში, თებერვალში თოვლი და უყინვები ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა, მაგრამ ასე უცად დიდი თოვლის მოსვლას სინოპტიკოსები ამით ხსნიან, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე დიდხანს თბილოდა, და როცა ევროპის ცენტრალური რაიონებიდან ცივი ჰაერის მასები შემოიჭრა, მოხდა თბილი და ცივი ჰაერის მასების შეჯახება. ამან კი თოვლი მოაყვა.

დღეს, 13 თებერვალს, დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოში თოვაა მოსალოდნელი, ზოგან მნიშვნელოვანიც.

მომდევნო ორ დღეს დასავლეთ საქართველოს ზოგიერთ რაიონში კვლავ ხალჭა იქნება, ტემპერატურა ღამით ნული — 4 გრადუსი ყინვა, დღისით 1-6 გრადუსი ყინვა, მთაში ღამით 7-12, დღისით 1-6 გრადუსი ყინვა.

აღმოსავლეთ საქართველოში თოვა და ნისლი იქნება, იქროლს ქარი, ტემპერატურა ღამით 3-8 გრადუსი ყინვა, დღისით 2 გრადუსი ყინვა — 3 გრადუსი სითბო, მთა რაიონებში ღამით 3-13 გრადუსი ყინვა, დღისით 3-6 გრადუსი სითბო.

Თ. Ი. ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲘ ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

ᲡᲐᲛᲝᲥᲐᲚᲐᲥᲝ პანაშვიდი გადმართება 13 და 14 თებერვალს საღამოს 7 საათზე განსვენებულის ბინაში (ᲩᲐᲒᲘᲜᲐᲫᲔ პროსპექტი, 14).

15 თებერვალს — 13 საათზე საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში (კეცხოველის ქუჩა, 1).

გაშოსვენება — 15 საათზე.

დაკრძალვა მოხდება დიდუბის პანთეონში.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲒᲐᲛᲒᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲓᲠᲝᲗᲐ ᲛᲘᲣᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲘᲣᲬᲚᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲚᲐ ᲒᲐᲛᲝᲩᲘᲜᲔᲚᲘ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡ ᲞᲘᲠᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲓᲐᲯᲘᲚᲓᲝᲗ ᲘᲣᲬᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲯᲘᲚᲓᲝᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲐᲗᲐ ᲐᲙᲐᲓᲔᲛᲘᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲕᲐᲮᲢᲐᲜᲒ ᲘᲐᲜᲘᲡᲫᲔ
ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ
ᲓᲐ ᲮᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲗ ᲣᲪᲮᲚᲓᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲗᲔᲝᲠᲘᲡ.

ᲡᲞᲝᲠᲢᲘ

ᲓᲐᲬᲘᲜᲐᲣᲠᲓᲐ ᲜᲐᲜᲐ ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘᲐ

ᲛᲘᲣᲚᲝᲓᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ელემენტს ჭადრაკში მეტად დიდი მნიშვნელობა აქვს. ეს დამტკიცდა თუნდაც პრეტენდენტთა მატჩის მერვე პარტიაში. ალექსანდრიამ შავებით პირველად მიმართა ფრანგულ დაცვას, რაც ლევიტინასათვის ნამდვილი სიურპრიზი აღმოჩნდა. ლენინგრადელი მოჭადრაკე, ეტყობა, მოელოდა სიცილიურ პარტიას, აღიიოსნის დაცვას, შეიძლება, რომელიმე სხვა დებიუტსაც, მაგრამ ფრანგულ დაცვას იგი აშკარად არ ელოდა და ამის გამო დასაწყისი სუსტად გაითამაშა.

დებიუტის შედეგად ალექსანდრიამ არათუ გაათანაბრა მდგომარეობა, არამედ უკეთესი პოზიციაც მიიღო. ლევიტინამ დაკარგა ტემპი და ფიგურების განვითარება გაჭირვებით დასრულა. მე-15 სვლაზე, მიმომხილველთა აზრით, ალექსანდრიას შეეძლო უკეთ ეთამაშა, მაგრამ მის მიერ არჩეული გაგრძელებაც არ იყო ურიგო. ლევიტინა მდგომარეობის გამარტივებას შეუდგა. მან გაცვალა ლაზიერები და რამდენიმე მსუბუქი ფიგურაც. ერთი შეხედვით ისე ჩანდა, რომ მეტოქეები ყაიმს უნდა დასჯერებოდნენ, მაგრამ ეს ასე არ მოხდა. მსუბუქი ფიგურების თითქოსდა მარტივ ენდშპილში ალექსანდრიამ აშკარად აჯობა მეტოქეს. იგი მხედრით შეიჭრა თეთრების ბანაკში და მოიგო პაიკი. ახლა მას უკვე შეეძლო განაპირა პაიკის ამოძრავება, რაც კრიტიკულ მდგომარეობაში ჩააყენებდა ლევიტინას.

როდესაც დამთავრდა ორმხრივი ციაბენტი, ლევიტინამ ჩაიწერა სვლა. პარტია გადაიდო. ზედმეტმა პაიკმა და ფიგურების უკეთესმა განლაგებამ ყველა სპეციალისტი იმ აზრამდე მიიყვანა, რომ ალექსანდრიას მოგების რეალური შესაძლებლობები ჰქონდა.

ᲚᲔᲕᲘᲢᲘᲜᲐ — ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘᲐ
ᲤᲠᲐᲜᲒᲣᲚᲘ ᲓᲐᲪᲕᲐ

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ∂d2 ∂c6 4. ∂gf3 ∂f6 5. e5 ∂d7 6. b3 f6 7. ∂b2 fe 8. de ∂e7 9. ∂d3 ∂c5 10. ∂e2 0-0 11. 0-0 ∂d7 12. c4 ∂e8 13. ∂b1 dc 14. ∂:c4 ∂g6 15. ∂d4 ∂:d4 16. ∂:d4 ∂d3 17. ∂:e6+ ♔:h8 18. ∂e3 ∂:e5 19. ♕:d8 ♖a:d8 20. ∂c3 ♖d6 21. ∂d5 b6 22. ∂e4 ∂f6 23. ∂:g6 ∂:g6 24. ∂e4 ♖d7 25. ∂:f6 gf 26. ♖fd1 ♖fd 8 27. ♖:d7 ♖:d7 28. ∂ef1 c5 29. ∂ge2 ∂ag7 30. ♖d1 ♖:d1 31. ∂g:d1 ∂gf7 32. ∂gc2 ∂ge6 33. ∂gc3 ∂gd5 34. g4 ∂e5 35. g5 fg 36. ∂:g5 ∂g4 37. f4 ∂:h2 38. f5 ∂f3 39. ∂f4 ∂d4 40. ∂b5 a6.

ამ პოზიციაში ლევიტინამ ჩაიწერა 41-ე სვლა.

12 თებერვალს დიდხანს არ გაგრძელებულა გადადებული მერვე პარტია. ირინე ლევიტინამ მალე დაკარგა მეორე პაიკი. იგი ცდილობდა გაერთულებინა ბრძოლა, მაგრამ ვერას გახდა, რადგან ნანა ალექსანდრია შეტევას არ ანელებდა, და 51-ე სვლაზე იძულებული გახდა თავი დამარცხებულად ეცნო.

ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲐᲡᲔ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ:

41. f6 (ჩაწერილი სვლა) ∂ge6 42. ∂gc4 ∂f5 43. a4 ∂e3 44. ∂gd3 ∂d5 45. ∂gc4 ∂:f6 46. ♗h2 ∂g4 47. ♗g1 ∂e5 48. ∂gc3 ∂gd5 49. b4 ∂c6 50. bc bc და თეორები დანებდნენ.

ამრიგად, მატჩის ანგარიში გახდა 4,5:3,5 ალექსანდრიას სასარგებლოდ.

Გ. ᲒᲐᲛᲠᲔᲙᲔᲚᲘ.

ᲠᲐ ᲒᲕᲘᲩᲕᲔᲜᲐ ᲛᲐᲢᲩᲛᲐ

ᲠᲝᲓᲘᲡ ვიუწყებოდით, ჩვენი ქვეყნის ფეხბურთელთა ნაკრებისა და თბილისის „დინამოს“ გუშინწინდელი მატჩი „ლოკომოტივის“ სტადიონზე დამთავრდა ფრედ — 1:1.

მატჩს ესწრებოდა საკავშირო სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოს უფროსის მოადგილე ნ. სიმონიანი. მან უპასუხა საქინფორმის კორესპონდენტის რამდენიმე კითხვაზე.

შეაფასა რა შეხვედრა, ნ. სიმონიანმა თქვა, რომ ჯერჯერობით ნაადრეადა დასკვნების გამოტანა, თუ რამდენად მზად არის ქვეყნის ნაკრები გუნდი პასუხსაგები საერთაშორისო მატჩებისთვის.

შეიძლება ითქვას, კეთილებისათვის ყველაზე პასუხსაგები იქნება თასების მფლობელთა თასის გათამაშების მეოთხედფინალის მატჩები თურქეთის „ბურსასპორის“ გუნდთან. ეს მატჩი 5 მარტს გაიმართება თურქეთში. საპასუხო შეხვედრა მოეწყობა ერთი კვირის შემდეგ კიევში. თურქ ფეხბურთელებთან თამაში საგულისხმო იქნება, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ორ აპრილს ევროპის ტურნირის ფარგლებში საბჭოთა ფეხბურთელები ხვდებიან ამ ქვეყნის ეროვნულ ნაკრებს.

ნ. სიმონიანმა თბილისელი დინამოელების თამაშის შესახებ თქვა:

— თბილისელებმა გვიჩვენეს გაანრებული ფეხბურთი, — ხაზი გაუსვა მან. — განსაკუთრებით კარგად თამაშობდნენ ისინი პირველ ტაიმში და მეორე ტაიმის დასაწყისში. თუ დინამოელებმა ასე განაგრძეს, თამამად შეიძლება ვთქვათ, მარშანდელი ისტორია აღარ განმეორდება.

— რამდენადაც ნაკრები თითქმის მთლიანად შედგენილია კიევის „დინამოს“ მოთამაშეებისაგან, ნიშნავს თუ არა ეს, რომ სხვა კლუბების ფეხბურთელებს არ შეუძლიათ მასში მონაწილეობა?

— არავითარ შემთხვევაში. ყოველ ფეხბურთელს, რომელიც კარგად გამოიჩენს თავს ქვეყნის ჩემპიონატის მატჩებში, შეუძლია მოხვდეს ნაკრებში, თუმცა ჩვენ ვეცდებით შეენარჩუნოთ მისი სტაბილური შემადგენლობა, — თქვა დასასრულ ნ. სიმონიანმა.

(ᲡᲐᲥᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲘ).

ᲤᲘᲓᲔ-Ს ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲔᲒᲐ

ᲤᲘᲓᲔ-Ს სპეციალურმა კომისიამ, რომლის შემადგენლობაში შედიოდნენ პრეზიდენტი ეიკე (ჰოლანდია), გროსმაისტერები ავერბახი (საბჭოთა კავშირი), მატანიენი (იუგოსლავია), საერთაშორისო ოსტატი გოლომბეკი (ინგლისი) და პროფესორი ელო (აშშ), შეარჩია ის 7 მოჭადრაკე, რომელიც წინასწარ შეჯიბრებებში მონაწილეობის მიიღებლად მიეწვა მომავალ საზონთაშორისო ტურნირებში გამოსვლის უფლება.

ესენი არიან: გელერი, კუზმინი, ტალი (საბჭოთა კავშირი), ლარსენი (დანია), ლიუბოევიჩი (იუგოსლავია), ჰორტი (ჩეხოსლოვაკია) და ჰიუბნერი (გფრ).

მათ გარდა, კიდევ 8 გროსმაისტერი მიჩნეულია საზონთაშორისო ტურნირებში მონაწილეობის კანდიდატად, იმ შემთხვევაში, თუ ცვლილებების მოხდენა გახდება საჭირო.

ეი ისინიც: სმისლოვი, ბრონშტეინი, ტაიმანოვი, ვაპანიანი (საბჭოთა კავშირი), კავალეკი, ბრაუნი (აშშ), სპეიასალი (ჩეხოსლოვაკია) და გლიგორიჩი (იუგოსლავია).

ᲤᲘᲓᲔ-Ს ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲔᲒᲐ

ᲤᲘᲓᲔ-Ს სპეციალურმა კომისიამ, რომლის შემადგენლობაში შედიოდნენ პრეზიდენტი ეიკე (ჰოლანდია), გროსმაისტერები ავერბახი (საბჭოთა კავშირი), მატანიენი (იუგოსლავია), საერთაშორისო ოსტატი გოლომბეკი (ინგლისი) და პროფესორი ელო (აშშ), შეარჩია ის 7 მოჭადრაკე, რომელიც წინასწარ შეჯიბრებებში მონაწილეობის მიიღებლად მიეწვა მომავალ საზონთაშორისო ტურნირებში გამოს